

Vogelgriep slaat nu ook toe in Vlaanderen

Pluimveetour met Landbouw- en Dierenwelzijnscommissie

- Gebruik van regenwater als drinkwater voor pluimvee
- Voeder- en strooiseltype beïnvloeden sterk de NH_3 concentraties
- Oude afstandsregels pluimvee worden terug realiteit
- Boeren op een Kruispunt: 15 jaar maar niet overbodig

TEMPO team

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF

(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

VSI

Verberk Stalinrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

Deskundig en doordacht advies voor ombouw naar daglichtstallen met uitloopschuiven en andere emissiearme oplossingen.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759

Johan van Heule
+32 475 62 36 75

Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73

ROXELL
www.roxell.com

Fancom
www.fancom.com

ZIEHL-ABEGG
www.ziehl-abegg.com

VSI
VERBERK STALINRICHTING NV

Hulsel 7 | 2382 Poppel (Ravels) | 014 65 58 55 | info@vsi.be
Leon Bekaertlaan 22 | 9880 Aalter | 09 325 75 10 | info@vsi2.be
www.vsi.be

Crisismaatregelen ten gevolge van de oorlog in Oekraïne gaan de pluimveehouderij voorbij.

Wanneer je dit leest ben je mogelijks bij de weinige uitverkorenen die een uitbetaling gekregen hebben ten gevolge van de energiecrisis. Meer dan 80 % van de Vlaamse landbouwers komen niet in aanmerking of vallen buiten de strikte criteria. De 2,7 miljoen euro van Europa werden door Vlaanderen wel opgetrokken naar 8,1 miljoen euro maar is toch maar een druppel op een hete plaat. De energiekosten, de grondstofprijzen en andere kosten swingen de pan uit. We hadden dan toch een meer solidaire tegemoetkoming verwacht van onze overheid. Maar omgekeerd verwachten ze van ons wel solidariteit om Oekraïne te steunen, toch niet heel correct denk ik dan. Strikte VLIF regels en nog striktere criteria maken dat maar weinig pluimveehouders iets zullen krijgen. Over het aantal pluimveehouders die effectief iets krijgen kon op het moment van dit schrijven nog geen antwoord geboden worden.

Maar los van deze steun is de crisis nog verre van teneinde. De taskforce Oekraïne, een overleg met de sector waar de impact van de Oekraïense crisis besproken wordt, liet weinig hoop zien. Meer nog er wordt van ons gevraagd om verder na te denken over een afschakelplan voor energie. Heel onwaarschijnlijk dat het zal toegepast worden maar niet onbestaande gaf men ons mee. Als ik dit reflecteer naar het veld dan moet iedere pluimveehouder rekening houden met alle scenario's en zoveel mogelijk anticiperen om wat kan komen. Dit gaat niet enkel over energie maar evengoed over grondstoffen, ontsmettingsmiddelen, wisselstukken enz.

Net nu ook worden we geconfronteerd met een uitbraak van vogelgriep op een professionele bedrijven. Het is terug alle hens aan dek maar eigenlijk is het nooit weggeweest. Ondanks de hoge druk acht de overheid het (nog) niet nodig om een ophokplicht in te voeren. De meningen zijn verdeeld maar als leghennenhouder met buitenloop zou ik wel weten wat te doen. Vraag is toch hoelang gaan we deze manier van bestrijden nog volhouden. Het wordt onbetaalbaar en ook in de bestrijding laat de crisis zich voelen door een tekort aan beschikbaar gas om te besmette kippen te vergassen. De overheid kan zo iets wel opeisen maar dit gaat dan ten koste van andere sectoren. Bijvoorbeeld ook de slachterijsector worstelt met dit probleem van gastekort. Kortom we gaan een uitdagende periode tegemoet waar we bijzonder alert moeten zijn in de wisselende omstandigheden.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn **VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING**

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOLSCORE

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

5 Commissies Landbouw en Dierenwelzijn op bedrijfsbezoek met de pluimveetour

Met een delegatie van de commissie Landbouw en de commissie Dierenwelzijn trok de Landsbond Pluimvee letterlijk de boer op tijdens de pluimveetour. Een tour langs vier Vlaamse bedrijven waarbij telkens de focus werd gelegd op de specifieke issues binnen die sub-pluimveesector.

8 Vogelgriep spook duikt nu ook in Vlaanderen op

Reeds verschillende maanden kampen onze Noorderburen met steeds nieuwe besmettingen met vogelgriep op professionele bedrijven. Omdat ook in ons land reeds het ganse jaar regelmatig dode wilde vogels met het H5N1 virus aangetroffen worden, was het bang afwachten tot we net zoals in Nederland terug met het vogelgriepspook zouden geconfronteerd worden.

16 Gebruik van regenwater als drinkwater voor pluimvee

Om regenwater te kunnen inzetten als drinkwater voor kippen is een efficiënte behandeling van het water een must. Op het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) worden proeven gedaan omtrent regenwaterrecuperatie en verschillende waterbehandelingstechnieken uitgetest in het kader van het Europees Life-project ACLIMA.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reynders, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleeckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Vormgeving en druk: Sweds Comm V. Merelbeke
drukconsultsweds@gmail.com

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	22 Salmonella beheersing
4 Inhoud	24 Boeren op een kruispunt
5 Landsbond nieuws	26 Onderzoek
8 Actualiteit	28 Beschermingskledij
10 Vergunningen	30 Juridisch
12 SPACE vakbeurs	32 Kort nieuws
16 Gebruik regenwater	33 Column
18 Publi-reportage	34 Marktberichten
20 Keuzestress	

Agenda

28 oktober 2022:

Algemene vergadering Landsbond Pluimvee Antwerpen

Pluimveetour van de Landsbond

Commissies Landbouw en Dierenwelzijn in het veld confronteren met de bedrijfsrealiteit en de problemen

Tekst en beeld: Martijn Chombaere en Luc Maertens

Met een delegatie van de commissie Landbouw en de commissie Dierenwelzijn trok de Landsbond Pluimvee letterlijk de boer op tijdens de pluimveetour. Een tour langs vier Vlaamse bedrijven waarbij telkens de focus werd gelegd op de specifieke issues binnen die sub-pluimveesector.

De commissieleden samen met enkele bestuursleden van de Landsbond, bio-veilig ingepakt.

Sinds de vorige Vlaamse verkiezingen in 2019 werd het idee van de Pluimveetour gelanceerd om politici meer voeling met het veld te geven. Het corona- en het vogelgriepvirus zetten deze plannen even 'on hold', maar uiteindelijk op maandag 13 september was het zover. Met een delegatie van de commissie Landbouw en de Commissie Dierenwelzijn werden vier Vlaamse bedrijven bezocht om de politici en/of hun medewerkers een waarheidsgetrouw beeld te geven en de impact van mogelijke beslissingen.

Braadkippensector

Een eerste stop vond plaats in Passendale waar de commissieleden het braadkippensbedrijf van Wim Boone bezochten. Deze jonge bedrijfsleider, heeft vrij recent nog geïnvesteerd in een nieuwe stal om zijn mooi en verzorgd bedrijf toekomstgericht uit te bouwen. Op het ogenblik van ons bezoek waren de kuikens live aan het uitkomen in de stal. Eric Hoeven en Steven Vervaeke van broeierij Vervae-

ke-Belavi stonden de commissieleden te woord over hun systeem van 'farmhatching' bedoeld om o.a. het dierenwelzijn te bevorderen.

Volgende problematieken werden, m.b.t. de braadkippensector, aangekaart door Dirk Ghyselen, voorzitter van de sector-groep:

- Gezien de zelfvoorziening de 200% overschrijdt - vooral de 'minder edele delen' worden uitgevoerd - moet de sector concurreren met de wereldmarkt.
- De oneerlijke concurrentie aangaan met Brazilië, Oekraïne en Polen die aan veel minder strenge eisen op het vlak van milieu, dierenwelzijn, ... moeten en/of voldoen.
- De toenemende druk die de sector ervaart m.b.t. het dierenwelzijn en de visie om te schakelen naar 'concepten'

die sterk kostprijsverhogend zijn, maar minder duurzaam en voor een moeilijker vierkantsverwaarding zorgen.

- Ook de absurde problematiek van de NERS MVV met mestverwerking die zorgt dat men niet kan inspelen op het marktgebeuren en tegengesteld werkt met de doelstelling om te komen tot minder N-uitstoot, werd aan de commissieleden uitgelegd.

Kalkoenensector

Vervolgens werd er halt gehouden in Gits bij het kalkoenbedrijf van Freddy Bouckaert. Hier geen schattige donzige kuikens om de commissieleden te doen smelten, maar bijna slachtrijpe kalkoenhennen van 14 weken oud. De sector is de **framing** van dierenrechtenorganisaties meer dan beu, vandaar dat we de politici zonder doek voor de ogen lieten zien hoe kalkoenen

gehouden en gehuisvest worden. Er moet helemaal niet ingebroken worden in stallen om de buitenwereld te tonen hoe het eraan toegaat, vraag het ons en wij tonen met plezier een kijkje achter de schermen voorzien van een woordje tekst en uitleg. Eric Hermy, Quartes, schetste de sector en de problematieken. De kalkoenensector is een vrij kleine sector waar twee spelers in actief zijn. Volys Stars (Lendeledede) is gefocust op de binnenlandse markt en werkt met lichtere kalkoenen (10-11 kg, hennen) en Heideman en Spreien voor afzet op de Duitse markt met slachtgewichten voor de hanen tot 23-24 kg.

De Duitse normen van **bezettingsdichtheid** - 52 kg/m² voor de hennen en 58 kg/m² bij hanen – worden ook bij ons gevolgd maar staan onder druk. Indien deze verlaagd zouden worden in Vlaanderen is de sector niet langer concurrentieel en dreigt te verdwijnen. Naast de 'framing' die deze sector sterk te verduren heeft gekregen werd ook het probleem van de beheersing van de 'Blackhead' ziektedruk aangekaart. Het ontbreken van geregistreerde werkzame producten evenals de onzekere toekomst omtrent de verzekering zorgen

De problematieken van de braadkippensector werden door Dirk Ghyselen, voorzitter sector braad, gepresenteerd

voor onrust en problemen in deze sector. Tenslotte werd ook de beperkte slachtcapaciteit (slechts één slachthuis) ons land aangegeven als een knelpunt.

Legkippensector

Vol nieuwe inzichten reden we met de politici door naar Wingene waar enkele enthousiaste pluimveehouders ons stonden op te wachten. De familie Steenhuyse houden op hun mooi verzorgd bedrijf zowel kippen in scharrelhuisvesting als met vrije uitloop. De bedrijfsleiders zijn beide systemen genegen en hebben niet direct voorkeur voor één van beide.

Hier werd de problematiek aangekaart van de **afwaardering** na 16 weken ophokplicht door vogelgriep. Nu de vogelgriepdruk meer en meer voor langere periodes van risico zorgt is een dringende evaluatie van deze periode op Europees vlak noodzakelijk en een betere afstemming met eieren code 0 (Biologisch).

Verder werd eveneens aan de delegatie meegegeven dat het **infra-rood behandelen van het snaveltje** van de 1-dags kuikens een zegen is voor het welzijn van de kippen in plaats van 'verminking', zoals beweerd door o.a. het Duitse KAT. Het al dan niet behandelen van de snavel is een hot-topic binnen de leghennensector, maar hier konden de commissieleden met eigen ogen aanschouwen hoe intact en perfect gevormd de snavel van behandelde hennen wel nog is. Doordat het scherpe puntje afgevlakt wordt door de behandeling is het risico op pikkerijproblemen met grote uitval veel lager en vermijdt men vroegtijdig opruimen van het koppel.

Het ontbreken van de verplichting van **stempelplicht** op bedrijfsniveau zorgt voor fraudegevoeligheid en oneerlijke concurrentie. De Landsbond dringt reeds lang aan om de wetgeving hier veel sluitender te maken.

Tenslotte werd er ook sterk de aandacht gevestigd op het feit dat de leghennensector flirt met de zelfvoorzieningsgraad

van 100% terwijl er nog enkele belangrijke hindernissen te nemen zijn zoals de eventuele uitfasering van de verrijkte kooihuisvesting. België zal dus binnenkort niet meer zelfvoorzienend zijn voor zijn eigen eierbehoefte.

Vermeerderingssector

Het sterk gevulde programma liet niet toe om ook een vermeerderingsbedrijf te bezoeken maar zowel de sector als de problemen werden door Wouter Vanrolleghem (Broeierij Ghekiere) geschetst aan de commissieleden. Met 3,5 miljoen moederdieren (braad) toch een belangrijke sector voor het afleveren van kwaliteitsbroedeieren waar bijna de helft van geëxporteerd worden.

De lange cycli laten niet toe om snel in te spelen op bv. een wijzigend marktgebeuren. Neem daarbij de aanhoudende druk van A.I. en de exportbeperkingen die dit met zich meebrengt, of met andere woorden het risico op opruiming en grote financiële consequenties is zeker een item. Ook het afschaffen van het bevestigingsonderzoek bij salmonella (ondanks

Wouter Vanrolleghem schetste de vermeerderingsproblematieken aan de commissieleden.

Eric Hermx (rechts) zorgde voor de duiding bij het bezoek bij kal-kouhouder Bouckaert (rechts) die door voorzitter Danny met een attentie bedacht werd.

Op het bedrijf van Mark en Davy Steenhuyse kon de commissie kennismaken met kippen met vrije uitloop en de problematiek van al dan niet snavelbehandelen.

negatief resultaat) zorgt voor grote onrust in deze sector.

Net zoals bij legkippen zorgt de problematiek van de snavelbehandeling of het verwijderen van de achterste teennagel bij de hanen voor onrust. De commissie werd gewezen dat dit juist voor het dierenwelzijn is niet omgekeerd.

Schrijnend verhaal van een bedrijf met vergunningsproblemen

Afsluiten deden we te midden van een lege splinternieuwe braadkippenstal waarbij we alle bioveiligheidsmaatregelen mochten in de wind slaan. Simpelweg omdat de bedrijfsleiders geen zicht hebben of er hier nog ooit braadkippen kunnen opgezet worden. Aan het woord was een moegestreden pluimveehouder die door het politiek gekluwen een onmenselijk verhaal naar voor bracht over hoe ze van de ene vergunningsthiller in de andere viel, waarbij elke vorm van menselijkheid verloren is gegaan.

Omdat er geen mogelijkheid was om op het bestaand bedrijf in Sinaai een nieuwe vergunning te bekommen werd een verplaatsing van de bedrijfszetel naar Zomergem doorgevoerd. Vooral ook omdat er opvolging stond (staat) om in het

bedrijf te stappen en over te nemen. Het volledig nieuw bedrijf werd na de nodige goedgekeurde vergunningen opgestart maar de lopende (langdurige) beroepsprocedures, bureaucratie en tegenkantingen van omwonenden zorgen ervoor dat ze hun activiteiten moeten stilleggen.

Een zeer schrijnend verhaal waarbij het bedrijf van de ene juridische slag in de andere gedreven wordt, financieel geruïneerd wordt en psychologisch 'vermoord'. En vooral nog geen uitzicht heeft, na 5 jaar, of ze hun nieuw bedrijf op de nieuwe locatie ooit nog rendabel gaan kunnen uitbaten. De getuigenis van de pluimveehouderster en haar zoon bezorgden alle aanwezigen een krop in keel. Want al te vaak wordt er vergeten dat er achter elke beleidsbeslissing ook een menselijk aspect schuil gaat.

De impact van beleidsbeslissingen, eveneens op het menselijk aspect, en het belang om de werkelijke impact af te toetsen door de bedrijven te bezoeken, daar was het de Landsbond Pluimvee om te doen met deze pluimveetour.

Bij deze dank aan de bereidwillige pluimveehouders om toegang te verlenen voor bezoek, weliswaar met respect voor strenge bioveiligheid.

De echtgenote van Marc Werbrouck, geflankeerd door haar zoon, bracht op een zeer pakkende wijze het schrijnende verhaal van hun bedrijfsverplaatsing en de reeds jarenlange vergunnings- en juridische veldslagen

Vogelgriep spook duikt nu ook op in Vlaanderen

Tekst: Luc Maertens

Reeds verschillende maanden kampen onze Noorderburen met steeds nieuwe besmettingen met vogelgriep op professionele bedrijven. Van een 'vogelgriepseizoen', met besmettingsdruk vanuit wilde vogels tijdens de voor- of najaarstrek, is er niet langer sprake. Omdat ook in ons land reeds het ganse jaar regelmatig dode wilde vogels met het H5N1 virus aangetroffen worden, was het bang afwachten tot we net zoals in Nederland terug met het vogelgriepspeek zouden geconfronteerd worden.

Besmettingen te Sint-Laureins en in Bocholt en Beernem

Op 19 september werd vogelgriep vastgesteld op een pluimveebedrijf in Sint-Laureins (provincie Oost-Vlaanderen) en bevestigd op 21 september als hoogpathogene AI van het type H5N1. Op dezelfde datum werd door het FAVV bevestigd dat er ook bij 2 vogelhandelaren, respectievelijk in Bocholt (provincie Limburg) en Beernem (provincie West-Vlaanderen) vogelgriep (HPAI) vastgesteld werd.

In Sint-Laureins betreft het een indoor legkippenbedrijf met 150.000 dieren en op 28 september werd in dezelfde gemeente een vermeerderingsbedrijf getroffen met 40.000 moederdieren. Intussen was in Sint-Laureins reeds een moederdierenbedrijf (25.000 kippen), gelegen in de omgeving van het legkippenbedrijf preventief geruimd.

De twee vogelhandelaren/kwekers waar AI werd vastgesteld hielden respectievelijk 3.000 en 2.500 siervogels van allerlei pluimage. Bij de vogelhandelaar in Bocholt was dit jaar in januari ook reeds AI vastgesteld! Er is geen indicatie dat de drie besmettingen met elkaar gelinkt zijn. Vermoedelijk zijn besmette wilde vogels de oorzaak van de uitbraken.

Omvang

In de beschermingszone van de haard te **Sint Laureins** liggen 10 professionele bedrijven en in de bewakingszone 23 professionele pluimveebedrijven met een gezamenlijke capaciteit van circa 2,4 miljoen stuks pluimvee. In **Bocholt** bevinden zich in de 3 km-zone 6 andere pluimveebedrijven en in de 10 km-zone gaat het om 17 andere pluimveebedrijven. In **Beernem** zijn er 6 andere pluimveebedrijven in de 3 km-zone gelegen en 58 andere pluimveebedrijven bevinden zich in de 10 km-zone. In totaal worden er 4,6 miljoen stuks pluimvee gehouden in de diverse zones rondom de haarden.

Gezien de densiteit van bedrijven in de omgeving van de aange troffen haarden, waarbij vele professionele bedrijven, is het risico op verdere verspreiding reëel.

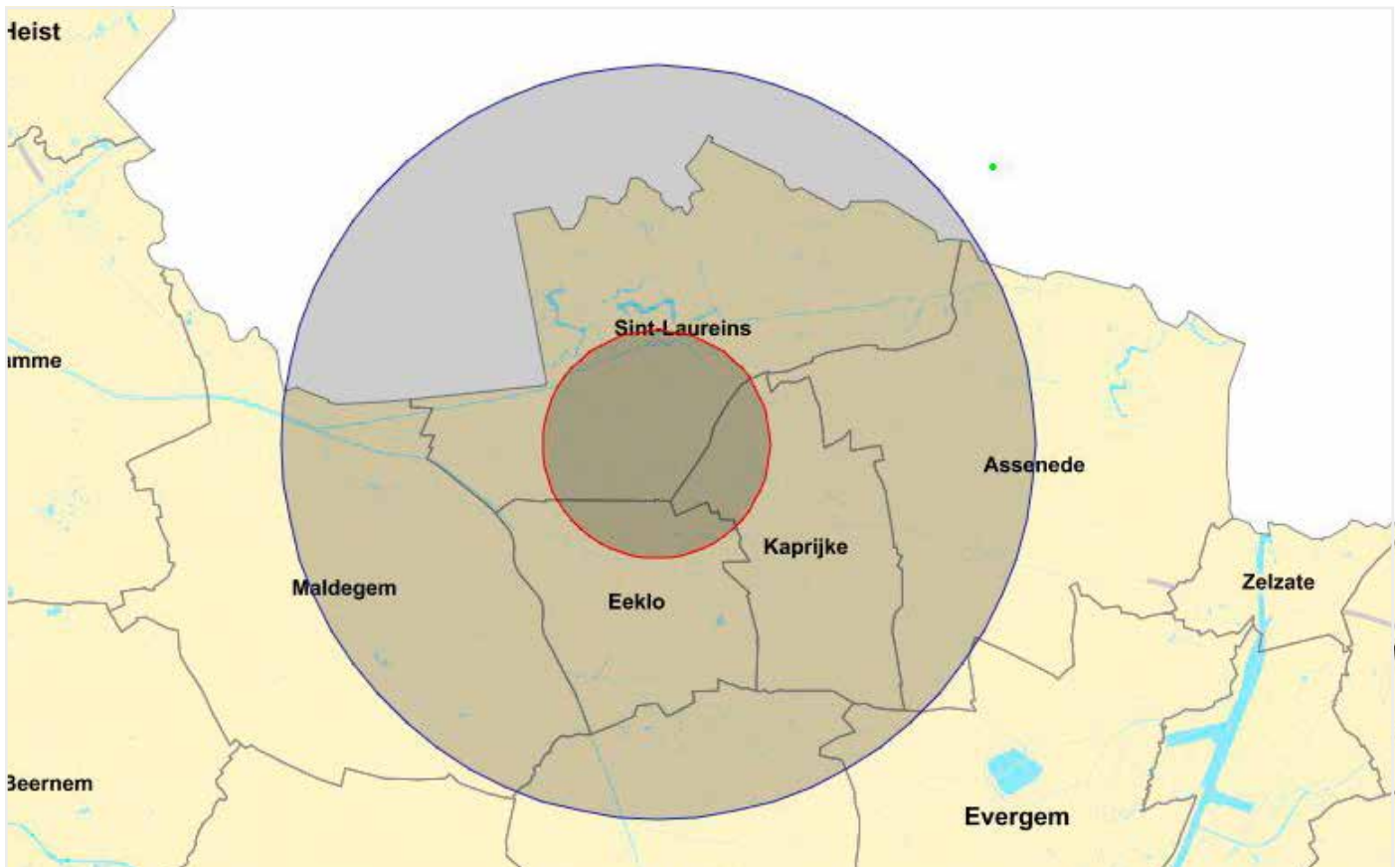
Maatregelen

Conform de EU en Belgische regelgeving werden de dieren geruimd op de getroffen bedrijven en werd rond de drie haarden ook een beschermingszone van 3 kilometer en een bewakingszone van 10 kilometer ingesteld.

Wat de **gedetailleerde maatregelen** betreft die gelden in deze zones, o.a. de vervoersbeperkingen, verwijzen we door naar de website van FAVV <https://www.favv-afscab.be/professionelen/dierlijkeproductie/dierengezondheid/vogelgriep/>.

Voor eventuele nieuwe ontwikkelingen of maatregelen verwijzen we naar onze wekelijkse nieuwsbrief of extra nieuwsbrieven bij urgente situaties.

De 3 en 10 km zone rond de haard in Sint-Laureins

Gevolgen

Door de aanwezigheid van vogelgriep op een professioneel bedrijf **verliest ons land zijn vrije OIE-status voor vogelgriep**. België had nog maar sedert begin juni van dit jaar dit status herwonnen. Het verlies van dit status door de Wereldorganisatie voor Diergezondheid betekent dat veel landen waar we naar exporteren een gedeeltelijk of geheel importverbod voor pluimveevlees, eieren en broedeieren uit ons land zullen instellen. Dat is slecht nieuws voor onze pluimveesector, die al gebukt loopt onder de hoge veevoeder- en energiekosten.

De vogelgriephaarden liggen erg verspreid over het land en dat geeft aan dat de vogelgriepdreiging overal aanwezig is. Want momenteel worden nog veel gevallen van hoogpathogene vogelgriep bij wilde vogels vastgesteld wat aangeeft dat het virus sterk aanwezig is en circuleert.

Het is dan ook enorm belangrijk om maximaal in te zetten op de bioveiligheidsmaatregelen en extra voorzichtig te zijn bij het uitladen van de kippen. Zeker nu de trek van wilde vogels in de herfst voor bijkomende besmettingsdruk zorgt.

Toestand in Nederland

In september zijn er **nieuwe haarden** vastgesteld op commerciële bedrijven in de provincies Gelderland (legpluimveebedrijf), Friesland (vleeskuikenbedrijf) en in Overijssel (vermeerderingsbedrijf en een eendenbedrijf) en tevens op een hobbybedrijf in Overijssel. De teller in het huidige 'vogelgriepseizoen' is bij onze Noorderburen daardoor reeds opgelopen tot een 65tal haarden op commerciële bedrijven. Neem daarbij nog de 41 preventief geruimde bedrijven of in totaal zijn circa 5 miljoen dieren geruimd sedert het begin van de 'golf' in oktober 2021.

Bij het afsluiten van de redactie vernemen we dat er een nieuwe haard met HPAI vastgesteld is op een groot vleeskuikenbedrijf (200.000) in Drenthe.

Omwille van de druk is ook de ophokplicht nog steeds van kracht in 10 regio's verspreid in zowel het noord, westen en midden Nederland.

Ook in VS en Canada

Dit jaar hebben zowel de **VS** en Canada eveneens te kampen met zware problemen met HPAI. De toestand in diverse staten is er niet onder controle. Zo melde de 'United States Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS) op 23 september 5 nieuwe haarden: in Colorado op 2 legbedrijven in Minnesota en Utah bij kalkoenen en in Idaho op een bedrijf met watervogels. Samen maakt men gewag van 1,3 miljoen dieren.

Ook in **Canada** maakt men melding van toenemende uitbraken op commerciële bedrijven. Vooral in de provincie Alberta met 10 nieuwe uitbraken in september, twee nieuwe haarden in de Saskatchewan provincie en een recente haard in Manitoba blijkt de toestand niet onder controle. Door het 'Canadian Food Inspection Agency' werden recent ook besmettingen bevestigd in diverse andere provincies in Canada. In totaal maakt men gewag van 29 gevallen van HPAI op pluimveebedrijven in Alberta, 21 in Ontario, 9 in Quebec, 8 in Saskatchewan, 6 in Manitoba, 5 in British Columbia en 2 in Nova Scotia.

Oude afstandsregels pluimvee worden terug realiteit!

Isabelle Vermander, adviseur bij studie-en adviesbureau DLV

Naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State in 2019 worden de oude afstandsregels voor pluimvee terug een feit. Na een versoepeling in 2008 keert de Vlaamse Regering de tijd terug naar de oude afstandsregels voor pluimveebedrijven in heel Vlaanderen.

Fig. 1: Printscreen van opmeting afstanden op geopunt.be

Wat zijn afstandsregels?

De afstandsregels voor pluimveestallen zijn opgenomen in de sectorale voorwaarden in VLAREM II. Deze omvatten een vereiste minimumafstand tussen elke stal en/of mestopslag enerzijds en een hindergevoelig gebied anderzijds.

De **hindergevoelige gebieden** zijn op het gewestplan aangegeven als:

- Woonuitbreidingsgebieden
- Natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaat, bosreservaat
- Gebieden voor verblijfsrecreatie
- Woongebieden andere dan woongebieden met landelijk karakter

Het gewestplan en de ligging van jouw bedrijf kan je consulteren op www.geopunt.be. Daar kan je ook de afstanden berekenen tussen deze gebieden en jouw bedrijf (zie figuur 1).

In functie van de waarderingspunten die aan je bedrijf kunnen worden toegekend, is een bepaalde minimumafstand vereist of kan een verbod van toepassing zijn. Hoe meer waarderingspunten je bedrijf telt, hoe dichter je gelegen mag zijn bij die hindergevoelige gebieden. De waarderingspunten zijn afhankelijk van het stalstelsel, het stalverluchtingssysteem en de wijze van inrichting van de mestopslag. Deze waarderingspunten worden per stal berekend en vervolgens via het gewogen gemiddelde uitgerekend voor het gehele bedrijf.

Historiek

Sinds de beginjaren (jaren '90) van de milieuvergunningswetgeving, staan afstandsregels voor pluimveebedrijven in VLAREM opgenomen. In 2008 werden

deze afstandsregels versoepeld. Hierbij werd het mogelijk dat bedrijven met meer dan 60.000 stuks pluimvee in bepaalde gevallen tot op 225 meter van hindergevoelige gebieden mochten liggen. Concreet werden de vroegere vereiste afstanden van 500 en 1000 meter in 2008 versoepeld naar 225 en 250 meter.

De Raad van State oordeelde in een arrest van 2 mei 2019 dat die versoepeling van 2008 'strijdig is met het standstill-beginsel inzake milieubescherming'. Hierop werd de wijziging van 2008 door de Raad van State als onwettig beoordeeld.

Dit leidt tot rechtsonzekerheid waardoor de Vlaamse Regering in juni 2022 beslist heeft om terug te keren naar de 'oude' afstandsregels. Dit ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd van 15 juli

Waarderingspunten toegekend aan de inrichting	Vereiste minimumafstand in m bij aantal stuks pluimvee						
	≤ 5000	van 5.001 tot 10.000	van 10.001 tot 20.000	van 20.001 tot 40.000	van 40.001 tot 60.000	van 60.001 tot 80.000	> 80.000
< 75	100	150	200	300	400	verbod	verbod
75 -150	75	100	150	225	300	verbod	verbod
151 -200	50	75	100	150	200	250	300
> 200	50	75	100	150	200	225	250

Fig. 2: Afstandsregels van 2008 tot juni 2022

Waarderingspunten toegekend aan de inrichting	Vereiste minimumafstand in m bij aantal stuks gevogelte					
	≤ 5000	van 5.001 tot 10.000	van 10.001 tot 20.000	van 20.001 tot 40.000	van 40.001 tot 60.000	meer dan 60.000
< 75	100	150	200	300	400	verbod
75 - 150	75	100	150	225	300	verbod
151 - 200	50	75	100	150	200	1000
> 200	50	75	100	150	200	500

Fig. 3: Oude afstandsregels die terug een feit worden

t.e.m. 2 september 2022 voorgelegd ter publieke consultatie. Gedurende die periode kon iedereen opmerkingen doorgeven. Nu volgt een tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering. Vervolgens wordt dit ontwerpbesluit overgemaakt voor advies aan de Raad van State, waarna de definitieve goedkeuring volgt.

Blijft mijn vergunning geldig?

Exploitaties die vergund zijn op basis van de gewijzigde afstandsregels van 2008, kunnen hun vergunning behouden. Bij een loutere hernieuwing zijn de afstandsregels niet van toepassing. Eventuele uitbreidingen zouden wel moeten voldoen aan de nieuwe afstandsregels, tenzij de uitbreiding beperkt is tot maximaal 100% van de exploitatie op 1/1/1993.

Heb je vragen omtrent je vergunning? Contacteer een DLV-adviseur via info@dlv.be of via het gratis nummer 0800 90 910.

FOSSIL SHIELD®

professional protection

ERKENDE BIOCIDE (BE-REG-00424) OP BASIS VAN AMORF, SYNTHETISCH SiO₂
EENVOUDIGE, EFFICIËNTE EN VEILIGE BESTRIJDING VAN DE RODE VOGELMIJT
BIJ LEGHENNEN EN MOEDERDIEREN

RAADPLEEG DE TECHNISCHE FOLDER OP www.daemeco.be

DAEM ECO BV AGRO & FEED SPECIALITIES
 Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE
 Tel: +32 53 80 92 22 – Mob: +32 479 95 17 44 – Mail: c.daem@daemeco.be

Vakbeurs Space (Rennes) blaast 35 kaarsjes uit

Tekst: Clem Reynders

Van 13 tot 15 september had in het hart van Bretagne de vakbeurs Space plaats. Het werd een aflevering met een strikje want het evenement mocht 35 kaarsjes uitblazen. Er viel nog een ander zilveren jubileum te vieren. De jaarlijkse bekroonde nieuwigheden, de "Innov'Space" beleefden hun 25ste editie..

Na de onzekerheid van de voorbije jaren veroorzaakt door Covid-19 konden de organisatoren weer een "normale" vakbeurs voorstellen. Net zoals in 2021 werd de beurs van 4 naar 3 dagen teruggebracht. Vorig jaar was er nog een vierde virtuele

dag maar dit initiatief werd niet herhaald. De zowat 1 200 deelnemende exposanten blikken samen met de organisatoren terug op een geslaagde vakbeurs die de uitdagingen voor de directe en middel-lange toekomst niet uit de weg gingen; duurzame productie, terugdringen van de CO2-uitstoot, investeren in alternatieve energie en vooral opkomen voor het voortbestaan van een sector die toch vaak in de hoek zit waar de klappen vallen.

Space is hoe dan ook een vast item op de beurskalender. Noteer alvast dat de volgende editie van 12 tot 14 september 2023 zal plaats vinden.

Vrijheid

Anne-Marie Quémener, directeur van de vakbeurs, kon een zucht van verlichting slaken want na twee jaar van sanitaire beperkingen kon eindelijk in alle vrijheid

weer een vakbeurs georganiseerd worden. "De voorbije twee jaar," vertelt Anne-Marie Quémener, "waren voor ons inderdaad zeer hectisch met in 2020 de afgelasting van ons evenement. Ook vorig jaar waren er nog beperkingen maar vandaag konden we in alle vrijheid de vakbeurs openen en dit tot grote tevredenheid van onze 1 200 standhouders."

In tegenstelling tot andere belangrijke Europese vakbeurzen blijft Space vasthouden aan de jaarlijkse frequentie waarbij sterk gefocust wordt op de internationale aandacht. Die mag dan numeriek gezien misschien niet zo indrukwekkend zijn – ruim 85% van de bezoekers komt uit Frankrijk – maar de impact van de buitenlandse contacten is belangrijk.

Een van die invloedrijke buitenlandse bezoekers was Sanjeev Vasudev van de

Het Fengtech Eco systeem is ontworpen om via zonne-energie grote hoeveelheden warm water op te wekken en te stockeren.

Indische firma "Innovative Farm Way", een bedrijf dat een internationale draaischijf is voor de verkoop en distributie van voeder-systemen voor de varkens- en pluimvee-houderij. Vasudev bezocht Space voor het eerst en was behoorlijk onder de indruk van het groot aantal exposanten gelinkt aan zijn interessesfeer. Hij maakte zich sterk dat die contacten moeten resulteren in aankooporders die tot 30 miljoen euro kunnen oplopen.

Jonge landbouwers kiezen voor quality time

Op Space worden heel wat randactiviteiten georganiseerd. Zo was er veel aandacht voor een debat met studenten die voor een landbouwopleiding kozen en die hun visie op de toekomst van hun beroep konden verwoorden. Opvallend is wel dat de toekomstige bedrijfsleid(st)er aandacht heeft voor quality time in zijn/haar beroep. Binnen die benadering denken ze aan vakanties en die mogen volgens de rondvraag één tot zelfs vier weken duren. Weliswaar gespreid over het ganse jaar. Cyrille Herbert, voorzitter van de jonge boeren wijst er op dat bedrijfsleiders vandaag 70 uur per week werken. De boog mag dus ook wel eens ontspannen worden.

"De jong boer(in)," zegt Herbert, "moet bij de start van zijn bedrijf streven naar een goede balans tussen leven en werken."

Impact van het klimaat

Enkele jaren geleden viel het ons op dat de aandacht voor alternatieve energie en vooral de installatie van zonnepanelen iets minder aandacht kreeg in het beursaanbod. De recente gebeurtenissen hebben de wereld echter helemaal op zijn kop gezet. Klimaat was het overheersende thema op deze editie van Space. Het is voor iedereen duidelijk geworden dat warmtegolven vandaag afgewisseld worden met periodes van extreme droogte en/of al even uitzonderlijke regenperiodes die soms de allure van een heuse waterbom aannemen.

"De belangrijke bekommernis van een veehouder," zegt Space-voorzitter Marcel Denieul, "is voldoende voedsel ter beschikking te stellen van zijn dieren." Denieul stelt net zoals zo velen uit de agrarische sector vast dat de landbouw steeds vaker opgezadeld wordt met een schuldgevoel voor zijn bijdrage aan de klimaatopwarming. Maar je moet uitgaan van concrete cijfers. De Franse landbouw is verantwoordelijk voor 19% van de CO₂-uitstoot. De sector wil de uitdaging aangaan om tegen 2030 deze uitstoot met 50% te verminderen om uiteindelijk tegen 2050 CO₂-neutraal te zijn. Op Space konden de veehouders hun milieubeleid controleren via een "klimaatquiz".

Een leerrijke oefening.

Geen toekomst zonder landbouwdieren Frankrijk is nog altijd een grote landbouwnatie. Op een belangrijke beurs zoals Space mag het bezoek van een landbouwminister niet ontbreken. Landbouwminister Marc Fesneau sprak tijdens zijn eerste bezoek aan de vakbeurs hoopvolle woorden uit. "Landbouw heeft een toekomst," zei hij slogansgewijs, "want het is een zinvol beroep!" En hij ging nog verder in zijn beweringen door te stellen dat het best kan zijn dat de veestapel moet inkrimpen maar dat een landbouw zonder landbouwdieren geen toekomst heeft.

De minister nam ruim de tijd om zich met vertegenwoordigers en exposanten van alle sectoren te onderhouden. Eerder op de dag had de minister ook een uitvoerig gesprek met de landbouwjongeren waarbij hij aangaf dat het de plicht van overheid was om naar de noden, wensen en verzuchtingen van de jongeren te luisteren.

Innov'Space 2022

En dan waren er natuurlijk ook net zoals de andere jaren de bekroonde nieuwigheden waarvan uiteraard een groot deel zal te zien zijn op de volgende grote confrontatie binnen het vakbeursgebeuren: Eurotier (Hannover) van 15 tot 18 november.

In totaal werden 103 producten en diensten voorgesteld waarvan er 36 werden

Het Ultraflush systeem van Lubbing International dat bekroond werd met twee sterren.

geprimeerd; acht inzendingen kregen twee sterren, voor achtentwintig andere voorgestelde nieuwigheden lag één ster te wachten. In vogelvlucht overlopen we even de bekroonde nieuwigheden in de pluimveesector.

Twee sterren werden toegekend aan het Ultraflush systeem van Lubbing International. Een ultrasoon reinigingssysteem voor drinkwater in de pluimveehouderij.

Volgende bedrijven mochten met **één ster** naar huis gaan.

Fancom: Fantura tunnel. Een luchtinlaatsysteem dat een constante toevoer garandeert zelfs bij laag debiet.

Fengtech Eco Therma Fengtech (ETF). Het gaat hier om een systeem om warm water te produceren via een zonthermisch systeem aangepast aan ons noordwestelijk Europees (zon)klimaat. Momenteel werden al 40 projecten gerealiseerd met een energiebesparing van 50%.

INRAE: Gaëla. Met een smartphoneapplicatie kan het konijnenbedrijf perfect geleid worden.

Metex: Uneus®. Oplossing van aminozuren en polyfenolen ter ondersteuning van de darmgezondheid bij pluimvee en varkens.

Netra Smart: embryo's kunnen bij het behandelen van de eieren schade oplossen. Met deze nieuwigheid worden broedeieren rechtstreeks gesorteerd in de incubatiebak.

UW BEDRIJF ONZE UITDAGING!

Wij helpen u groeien!
Uw partner in duurzame stalinrichting

TiVerTec

Stalinrichting
Klimaat- & voedersystemen
Algemene elektriciteitswerken

Blijf op de hoogte via onze kanalen | 09 328 45 92 | Service 24/7: 09 328 87 53 | Blekkersdijk 6, 9988 Watervliet | info@tivertec.eu | www.tivertec.eu

Vervang uw
oude golfplaten,
beter nu dan later!

tot
30%
VLIF
subsidie

Hoe langer u wacht, hoe duurder het wordt.

COTRAGIM

Vraag nu uw offerte aan voor:

- Levering van dubbelgeperste asbestvrije golfplaten
- Levering van staalplaten en sandwichpanelen
- Demontage, sanering en nieuw-plaatsing

Den Abt 70, 2340 Beerse, info@cotragim.com
Guido: 0477/55.63.40, Bart : 0468/00.77.79

www.cotragim.com

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

UITNODIGING ALGEMENE VERGADERING

Pluimvee Antwerpen nodigt u uit!

Wij verwelkomen u graag op onze algemene vergadering die doorgaat in Feestzaal den Eyck, Houtum 39 te 2460 Kasterlee op vrijdag 28 oktober om 19u.

Deelnemen gratis, online inschrijven verplicht voor 21 oktober.

Van harte welkom!

28
oktober
2022

- 19.00u Ontvangst met koffie en gebak.
- 19.45u Welkom en jaaroverzicht.
Emiel Vervaeck, nieuwe voorzitter
- 20.00u Boer-burger relatie.
Door het Kabinet van Landbouw
- 21.15u Netwerken met een hapje en een drankje.

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
 +31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
 www.denoudenoirschot.nl

Ken je een collega pluimveehouder die geen lid is van de Landsbond Pluimvee?

Spreek hem aan om lid te worden.

Voor een zeer beperkt lidgeld blijft hij op de hoogte van wat er leeft in onze sector. Dit met het maandelijks gespecialiseerd vakblad Pluimvee, de wekelijkse gratis nieuwsbrief voor leden, onze sterke inzet in de prijzencommissies en belangenverdediging van de sector op ministerieel en politiek vlak.

Samen vormen we een onafhankelijke sterke organisatie ten dienste van pluimveehouders en konijnenhouders.

Gebruik van regenwater als drinkwater voor pluimvee

Tekst en beeld: Peter Bleyen, PP Geel

Water wordt meer en meer een schaars goed waarmee we heel spaarzaam moeten omspringen. De maatschappelijke druk neemt toe om het regenwater in de pluimveehouderij niet alleen als reinigingswater, maar ook als drinkwater voor de kippen te hergebruiken. Om regenwater te kunnen inzetten als drinkwater voor kippen is een efficiënte behandeling van het water een must. Op het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) worden proeven gedaan omtrent regenwaterrecuperatie en verschillende waterbehandelingstechnieken uitgetest in het kader van het Europees Life-project ACLIMA*.

Regenwater als bron van drinkwater voor leghennen en vleeskippen

Zuiver drinkwater is essentieel voor een optimale groei en ontwikkeling van de kippen en biedt de garantie voor een kwaliteitsvolle productie van vlees en eieren. Een mindere kwaliteit van drinkwater kan aanleiding geven tot een lagere wateropname en een rechtstreeks gevolg hebben op de dierprestaties zoals een lagere voederopname en groei. Een afwijkende drinkwaterkwaliteit kan ook zorgen voor een verlaagde weerstand van de kip en een verhoogde gevoeligheid voor infecties.

Regenwater kan niet rechtstreeks ingezet worden als drinkwater voor pluimvee. Ten eerste moet het water ontdaan worden van organisch materiaal zoals bladeren en ander organisch grof vuil. Daarnaast moet het regenwater microbiologisch gezuiverd worden om het risico op insleep van ziektekiemen in de stal te vermijden.

Er bestaan verschillende technieken om water te zuiveren. Over het algemeen zijn deze gebaseerd op het principe van één of meerdere filtratie- en ontsmettingsstappen. De filtratie van het regenwater start meestal met een voorfiltratie van grof materiaal. De eigenlijke filtratie van de kleine partikels kan verder bestaan uit fijnere filtertypes op basis van membraanfiltratie. Voor de verwijdering van microbiële besmettingen zijn er verschil-

Foto 1: Behandeling van regenwater op basis van een 'zuiveringstrein'

lende mogelijkheden voor ontsmetting: UV, ozon, elektrolyse of chemicaliën zoals peroxiden of chloorhoudende producten of een combinatie hiervan.

Op basis van de analyseresultaten van het regenwaterstaal, kan gekozen worden voor de meest geschikte behandelingstechniek(en).

Zuivering van regenwater op het Proefbedrijf Pluimveehouderij

Op het Proefbedrijf Pluimveehouderij worden sinds dit voorjaar 2 technieken uitgetest om regenwater te behandelen in de vleeskippen- en leghennenstal. De werking van de ene installatie is gebaseerd op het principe van een 'zuiveringstrein'. Op het regenwater worden achtereenvolgens verschillende behandelingsstappen uitgevoerd: grove filtratie, beluchting en ontsmetting in een buffertank, zand- en koolstoffilter en een nabehandeling met UV en peroxiden.

Het andere systeem zuivert het regenwater op basis van nano-ultrafiltratie. Het is een mechanische techniek waarbij met behulp van een membraan de organische deeltjes, zwevende stoffen en micro-organismen groter dan 30 nanometer uit het water worden verwijderd. Deze filterelementen worden gerecu-

pereerd uit de humane geneeskunde waar ze eenmalig gediend hebben voor nierdialyse.

In een eerste fase van het project worden gedurende verschillende maanden stalen genomen om de waterkwaliteit intensief op te volgen over de seizoenen. Hiervoor worden een aantal chemische en microbiologische parameters (zie tabel 1) geanalyseerd van zowel het onbehandelde als behandelde regenwater.

Tabel 1: Bepaling van chemische en microbiologische parameters op het regenwater.

Chemische parameters
pH
Magnesium (Mg) mg/l
Calcium (Ca) mg/l
Natrium (Na) mg/l
Totale hardheid FH°
Opgelost sulfaat (SO ₄) mg/l
Nitriet (N) mg/l
Ijzer (Fe) mg/l

Microbiologie
Totaal kiemgetal 22°C per ml
Totaal kiemgetal 36°C per ml
Coliformen per 100 ml
E. coli per 100 ml
Enterococci per 100 ml
Schimmels per ml
Gisten per ml
Sulfietreducerende anaeroben per 100 ml
Clostridium perfringens
Salmonella

Uit de eerste analyseresultaten blijkt dat er met beide systemen een sterke reductie is van alle onderzochte microbiologische parameters. De parameters voldoen in de meeste gevallen aan de drinkwaternormen voor pluimvee (ref. normen IKB/Belplume). Door de langdurige warmteperiode in de afgelopen zomermaanden zien we een stijging van de watertemperatuur van het ongezuiverde regenwater, zowel in de regenwaterput (18-21°C) als in de aanvoerleidingen (23°C). Hierdoor is er een toename van het kiemgetal in het behandelde regenwater. Via de toevoeging van peroxiden kan een sterke reductie van het kiemgetal bekomen worden. Naar verwachting zal de watertemperatuur na de zomer terug afnemen en kan de dosering terug verlaagd worden.

Op de algemene chemische parameters hebben, zoals verwacht, beide zuiveringsinstallaties geen effect. De aanwezige mineralen en metalen in het regenwater zijn immers opgelost en worden door filters niet tegengehouden.

Na een periode van intensieve monitoring en opvolging zal het regenwater effectief worden ingezet als drinkwater voor de vleeskuikens en leghennen als de parameters voldoen aan de normen voor drinkwaterkwaliteit. Daarbij zullen ook het effect op de productieparameters van de kippen mee bekeken worden.

* Het Life-project ACLIMA wil land- en tuinbouwbedrijven ondersteunen om op een toekomstgerichte en duurzame manier antwoorden te bieden op de toenemende waterbehoefte en dalende waterbeschikbaarheid in de land- en tuinbouwsector. In het kader van dit project demonstreert het Proefbedrijf Pluimveehouderij naast regenwaterbehandeling ook een techniek voor het hergebruik van reinigingswater van pluimveestallen en monitort de waterbehoefte bij gebruik van waterkoeling. Meer info: <https://lifeaclima.eu/>

Foto 2: Regenwaterbehandeling op basis van nano-ultrafiltratie.

Foto 3: Detail van een filterelement (foto Power Plastics)

Met teamwork leidt Spoormans braadkippenbedrijf Laleman naar duurzame topprestaties

Bedrijfsschets

De familie Laleman te Handzame is reeds 3 generaties vertrouwd met de pluimveesector. In de vorige eeuw werd aan opfok van moederdieren gedaan, vervolgens legkippen om vanaf 2009 zich volledig toe te leggen op uitsluitend braadkippen. Het was Gino (60) en zijn echtgenote Francine (57) die de beslissing namen om het braadkippenbedrijf verder uit te bouwen samen met hun zoon Bram (35) en zijn partner Kathy (33). In totaal houden ze nu zo'n 230.000 kuikens op twee locaties die afwisselend opgezet worden. Dus om de 3 of 4 weken is er een opzet.

Naast de kippen wordt door beide gezinnen aan grove groententeelt (bloemkolen, prei, ...) gedaan die veel arbeid vergt en waarvoor o.a. ook seizoenarbeiders ingeschakeld worden. "Voor het goed en vlot combineren van beide bedrijfstakken is een goede en vaste planning uiterst belangrijk, dit zowel voor opzetten maar vooral ook voor het weg- en uitladen. Met Spoormans zijn we op dit vlak uiterst tevreden en komen we niet voor verrassingen te staan. Uiteraard is dit een wisselwerking en stellen we ons ook flexibel op als de markt in bepaalde weken daarom vraagt. Naar mijn gevoel draagt iedereen zijn steentje bij, dan kom je al een heel eind.", aldus Gino.

Vertrouwensrelatie en service belangrijk

"Sedert een 5tal jaar zijn we klant bij Spoormans, een grote speler gespecialiseerd in braadkippenvoeder waar ze vooral een continue en constante goede kwaliteit hoog in het vaandel voeren. Neem daarbij de uitstekende service van onze transportplanner Verhaest Andy, vanuit de productiesite in Aalter, bij wie we steeds onmiddellijk terecht kunnen voor eventuele praktische problemen". De zeer goede opvolging door Jasper Vergoote – het aanspreekpunt voor de technische en commerciële begeleiding – wordt bijzonder geapprecieerd door beide bedrijfsleiders alsook te weten dat hij met de nutritionist Filip Van den Bossche kort

op de bal speelt door de resultaten van iedere opzet nauw te analyseren. "Een langdurige vertrouwensrelatie met onze voederleverancier/planner en de technische opvolging is voor ons een doorslaggevende factor".

"Continuïteit en wederzijds vertrouwen is voor ons belangrijk"

De familie Laleman (Links Gino, 2de van rechts Bram met vrouw Kathy) en het Spoormans team (Filip Van den Bossche: nutritionist, Andy Verhaest: toelevering en planning en Jasper Vergoote die voor de technische begeleiding instaat) die samen dit bedrijf naar duurzame topprestaties leiden.

Na de starter (kruimel) krijgen de kuikens een week top structuurmeel om hun maagfunctie ten volle te laten ontwikkelen en zo te komen tot een betere darmgezondheid.

“We streven naar goede afspraken, wederzijds vertrouwen want voor ons is het niet enkel belangrijk om een koers te winnen maar vooral als team onze braadkippenhouders naar grote rondewinst te leiden”, beaamt Filip met een knipoog naar Remco Evenepoel.

Gino en Bram vertel eens over jullie werkwijze en resultaten

“We starten met een kruimelvoeder gedurende een 10tal dagen gevolgd door een week structuurmeel om vanaf dan te starten met bijvoederen van volle tarwe aan de groeier 1 en groeier 2 (de kernvoerders). Tenslotte een finisher gedurende de laatste week waarbij de inmenging van volle tarwe oploopt tot 40%”.

Niet zonder fierheid en lach vermeldt Gino dat ze met dit voederschema en het ‘OptiBalance’ voeder het antibioticaverbruik de laatste jaren sterk hebben kunnen afbouwen en nu geregeld rondes hebben waar geen antibiotica moet ingezet worden. Bram toont de ronde rapporten met de netto **voederconversies** van het laatste jaar. Deze zitten ofwel kort onder of net boven de **1,50** ! Dit bij een **aflevergewicht** van goed **2,8** kg op 40 dagen. Uitgeladen wordt er op dag 33 (2,1-2,2 kg) wat een gemiddeld verkoopgewicht van $\pm 2,6$ oplevert.

“Met het **Optibalance** voeder en voederschema hebben we niet enkel het medicijngebruik sterk kunnen terugdringen maar eveneens is het strooisel nu droger wat leidt tot veel betere voetzooltjes”, meldt de vader familias.

Wat is er nu zo speciaal aan het ‘OptiBalance’ voeder?

Filip Van den Bossche, de man die instaat voor de formulering is er intussen komen bijzitten. “Sedert een 2tal jaar hebben we ingezet op het **combineren van** drie belangrijke zaken om tot dit voeder te komen: de **nutriëntensamenstelling** geoptimaliseerd in

“Met het OptiBalance voeder bekomen we een duidelijk betere darmgezondheid”

functie van wat de kuikens nodig hebben, verder de **technologie** – zeg maar de bereiding – aangepast zodat de maagfunctie veel vlotter en beter tot zijn recht komt en tenslotte de **grondstoffenkeuze** aangepast zodat we tot een continu kwaliteitsvoeder komen. Vergeet verder niet dat we specifieke additieven inzetten die passen bij ons voeder en uitgetest werden in onze nieuwe proefstal. Dit alles om te komen tot een betere darmgezondheid”. En zorgt dit niet voor een duurder voeder?

Het ‘OptiBalance’ voeder is inderdaad enkel euro’s duurder per ton. Niet steeds voor de goedkoopste grondstoffen gaan, maar voor continuïteit en voldoende structuur (specifieke behandeling in functie van de grondstoffen) heeft een kostprijs”, aldus Luc Willems, manager bij Spoormans. Bram treedt hem bij en meldt dat hij graag die enkele euro’s meer betaald want de technische resultaten tonen aan dat met dit veiliger en gezonder voeder er minstens dezelfde resultaten bekomen worden of anders uitgedrukt het betaald zich meer dan terug door het verminderd medicijngebruik en door enkele punten winst in voederconversie.

Bram toont niet zonder fierheid de goede voetzolen van zijn braadkippen bekomen door de betere en drogere strooiselkwaliteit sedert hij het ‘OptiBalance’ voederprogramma volgt.

Eerste hulp bij keuzestress.

Tekst en beeld : Philippe Gelaude, Elanco

Dat coccidiose jouw bedrijfsresultaten aantast en een continue bedreiging vormt tijdens de ronde is voor elke pluimveehouder gekend en reeds besproken in de eerdere artikels. Maar hoe zit het nu weer met al die verschillende mogelijkheden om coccidiose tegen te gaan? Naast het gebruik van coccidiostatica die zich reeds bewezen hebben in het veld zijn er ook tal van andere mogelijkheden zoals vaccinatie en gebruik van phytotherapeutica, pre- en probiotica,... waardoor men soms het bos door de bomen niet meer ziet.

Coccidiose, de verschillende preventiestrategieën.

Ongeacht de keuze die u als veehouder maakt is er alvast één zekerheid. Coccidiose is een multifactorieel probleem en de preventiestrategie is slechts een onderdeel van de puzzel. Zoals besproken in het artikel van juni zal wanneer er onvoldoende aandacht wordt besteed aan stalmanagement (strooisel, ventilatie, water), diergezondheid (vb; Gumboro) en voeding, de gekozen strategie nooit 100% efficiënt zijn. Coccidiose die vanaf dag 1 al aanwezig is in de stal vraagt dan ook

om een brede en vaak bedrijfsspecifieke aanpak met onmiddellijke bescherming.

1. Phytotherapeutica, pre-en probiotica en andere:

Heel wat alternatieve producten op basis van plantaardige extracten, kruiden, goedaardige kiemen zijn voorhanden of onderzocht. Deze gaan vaak een effect hebben op de ontwikkeling van immuniteit of de levenscyclus van coccidiose beïnvloeden. Echter worden deze tot op heden beperkt ingezet omwille van tegenstrijdige of wisselende resultaten. Dit laatste werd eveneens aangetoond in een recente studie die hieronder besproken wordt.

2. Vaccinatie:

Het doel van vaccinatie is het ontwikkelen van levenslange immuniteit tegen coccidiose door het toedienen van verzwakte stammen gedurende de eerste levensdagen van het kuiken. Hierbij is het belangrijk dat het vaccin afgestemd is op de bedrijfssituatie aangezien immuniteit enkel ontwikkeld wordt tegen de aanwezige stammen in het vaccin. Bij trager groeiende koppels kan het dus interessanter zijn om een uitgebreid vaccin dat ook *E. necatrix* en *E. brunetti* omvat te gebruiken.

Vaccinatie kan zowel uitgevoerd worden op de broeierij als op het bedrijf. Het meest frequent gebeurt dit door middel van sprayen of via het drinkwater. Het

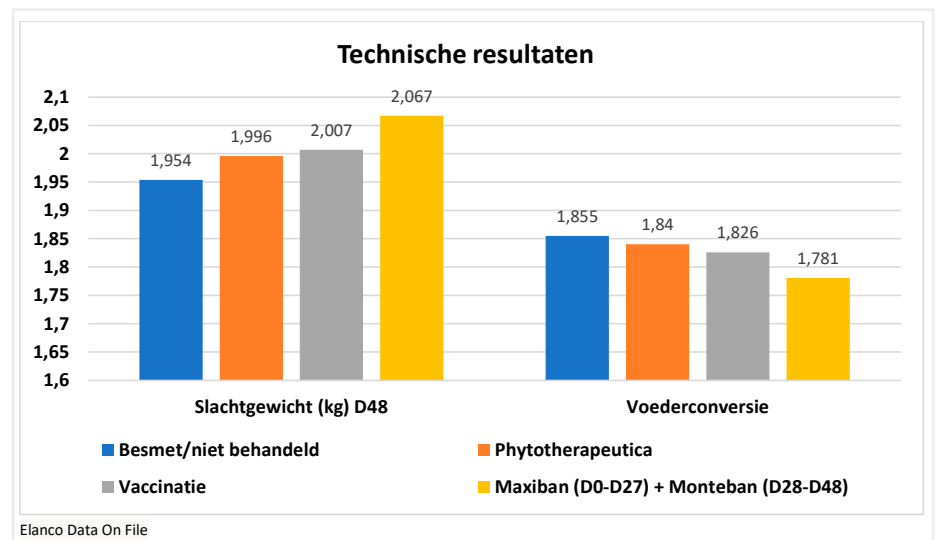

Fig. 1: Technische resultaten met verschillende strategieën van coccidiose behandeling

correct toedienen van vaccins waarbij ieder dier de juiste dosis krijgt is van cruciaal belang. Wanneer er onvoldoende immuniteit is ontwikkeld gedurende de eerste 21 dagen, is er namelijk een verhoogd risico op het ontstaan van necrotische darmontsteking waarbij de dieren moeten worden behandeld.

Naast een correcte toediening zijn er nog enkele risico's waarmee rekening moet worden gehouden. Zo mogen er geen voeders geleverd worden met coccidiostatica bij gevaccineerde koppels en kunnen er ook geen antibiotica worden ingezet gedurende enkele weken die een afdodend effect kunnen hebben op het vaccin (vb. sulfonamiden).

Bescherming (immuniteit) tegen coccidiose aan de hand van vaccinatie treedt op 2 à 3 weken na toediening tot slacht.

3. (Gepotentieerde) ionophore coccidiostatica:

Ionoforen of gepotentieerde ionoforen bieden bescherming tegen coccidiose vanaf dag 1 wanneer ze ingemengd zijn in het voer. Daarnaast gaan deze ook leiden tot immuniteits opbouw gedurende de ronde tegen alle stammen die aanwezig zijn in de stal. Ionoforen onderscheiden

zich door deze onmiddellijke bescherming die niet beïnvloedt wordt door de verschillende stammen ten opzichte van vaccinatie. Daarnaast is er ook aangetoond dat het voorkomen van necrotische darmontsteking bij reguliere vleeskuikens waar ionoforen worden toegepast lager is dan bij concepten waar enkel vaccinatie wordt toegepast. Wist je dat narasin ook bijdraagt tot minder spiermaagletsels?

Recente studie is duidelijk !

In een recente Franse studie werd er bij trager groeiende kuikens uitdrukkelijk gekeken naar de verschillen tussen coccidiostatica, een commercieel plantaardig product en een commercieel beschikbaar coccidiose vaccin (5 stammen). Hiervoor werden verschillende proefgroepen gemaakt en onderling vergeleken met elkaar. Naast kuikens die gevaccineerd werden in de broeierij met een coccidiosevaccin, kreeg de 2de groep vanaf dag 1 tot dag 48 via het voeder een plantaardig product ter bestrijding van coccidiose. De kuikens uit de 3de groep kregen het anticoccidial Maxiban® tot dag 27 gevolgd door Monteban tot slacht op dag 48. Op dag 21 werden de kuikens besmet met coccidiose en op dag 27 werden de kuikens per behandelgroep gescoord volgens het Health Tracking System (HTSi) van Elanco. Hierbij

wordt gescoord op welzijnsfactoren, locomotiesysteem, luchtweg- en darmgezondheid. Het scoren van coccidioseletsels is gebaseerd op Johnsson en Reid, waarbij 0 de laagste en 4 de hoogste score is. Hoe hoger de letselscore, hoe lager de darmgezondheid, hoe minder efficiënt de opname van voedingsstoffen. Daarom werden ook de productieresultaten (groei, VC en eindgewicht) vergeleken.

De verschillen tussen de 3 preventiestrategieën waren snel duidelijk. Zo bleek het gebruik van het phytotherapeutikum geen verbetering op te leveren op vlak van coccidiosebesmetting (Fig. 2). Ook waren de verbeteringen van de technische parameters minimaal (Fig. 1). Het gebruik van een coccidiosevaccin en coccidiostatica leidden daarentegen allebei tot een duidelijke verbetering mbt coccidiose en technische resultaten zoals voederconversie en eindgewicht. **Als we beide onderling vergelijken, leidde coccidiostatica tot een hoger eindgewicht met 60g per vleeskuiken en een beduidend lagere voederconversie door een betere darmgezondheid.**

Wenst u als veehouder zelf aan de slag te gaan op uw bedrijf mbt darmgezondheid? Met de gratis Elanco Kuiken Actie Doos heeft u de juiste tools in handen. Stuur vrijblijvend een mail naar philippe.gelaude@elancoah.com of nienke.van_amelsfort@elancoah.com

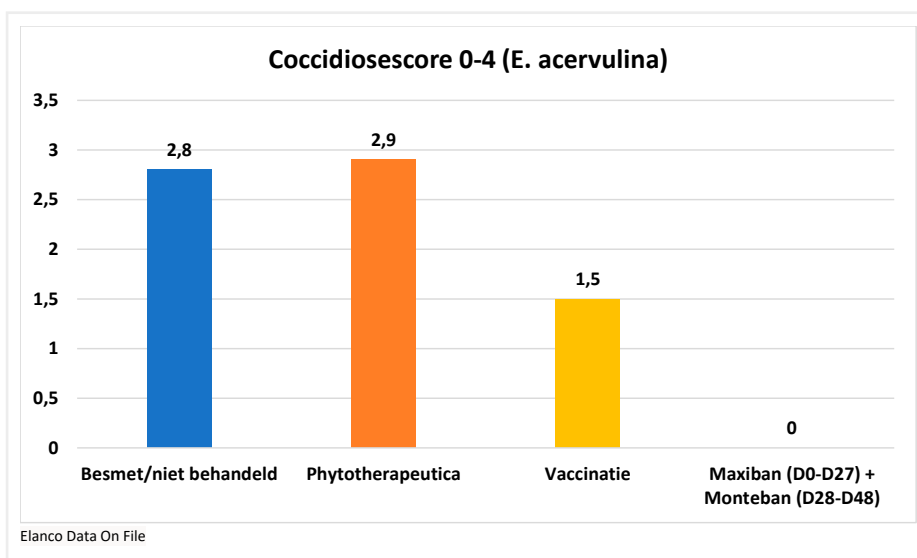

Fig. 2: Coccidiosescore bij verschillende strategieën van coccidiose behandeling.

Ook bij een trager groeiend ras toonde een recente studie het grote beschermend effect van Maxiban+Monteban duidelijk aan.

Krijg zicht op de schuilplaatsen van Salmonella in je stal

Tekst: Joke Van Raemdonck, DGZ

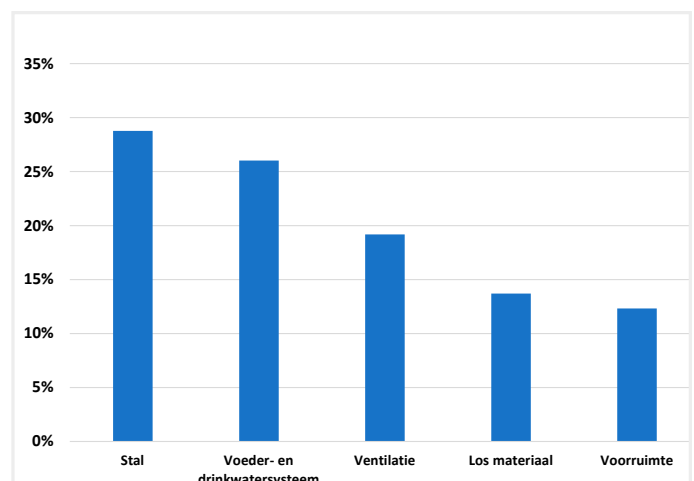
Als pluimveehouder wil je het risico op insleep en verspreiding van Salmonella liefst tot een minimum beperken. Als er toch Salmonella gedetecteerd wordt op je bedrijf, ga je best zo snel mogelijk samen met je bedrijfsdierenarts aan de slag om een actieplan op te stellen om de bacterie aan te pakken. Een cruciale stap in dat actieplan is actief op zoek gaan naar mogelijke besmettingsbronnen en risicoplatsen. Maar hoe doe je dat?

Om besmetting tijdens de leegstand op te sporen zijn bedrijven die tijdens de ronde positief waren voor Salmonella wettelijk verplicht om een swabcontrole te laten uitvoeren. Deze controle bestaat uit 2 pools van 25 swabs die genomen worden in de lege, gereinigde en ontsmette stal. Met behulp van deze bemonstering kom je te weten of je reiniging en ontsmetting van je stal de salmonellabacterie volledig weggewerkt heeft.

Deze swabcontrole heeft echter ook een nadeel: je weet namelijk niet op welke plaatsen van de stal Salmonella zich bevindt. Maar als je weet waar de risicoplatsen zijn, kan je hier extra aandacht aan besteden tijdens de reiniging en ontsmetting. Speciaal hiervoor ontwikkelde DGZ een aangepast bemonsteringsprotocol waarbij er niet 2 maar 5 pools van 25 swabs worden genomen. Als één of meerdere van die pools positief blijken te zijn, weet je achteraf wel waar de Salmonella werd teruggevonden doordat elke pool op een specifiek onderdeel in je stal genomen werd. Dankzij deze informatie kan je dan ook veel gerichtere maatregelen nemen. Volgende onderdelen worden bemonsterd door onze monsternemers: de voorruimte of eierlokaal, het losse materiaal of huisvesting van leghennen, de ventilatie, de voer- en drinksystemen en de stalruimte zelf.

Inzicht in salmonellabesmetting

Deze uitgebreide bemonstering werd sinds 2016 al 75 keer uitgevoerd. Bij ongeveer de helft ervan waren één of meerdere pools positief na reiniging en ontsmetting. In de meeste gevallen (84%) werd Salmonella Infantis teruggevonden. De meeste positieve pools konden we terugvinden in de stalruimte zelf, wat bleek uit de analyse van swabs die onder andere genomen werden van de vloer(spleten) en wand(spleten). Maar ook op alle andere locaties kan Salmonella aanwezig blijven na reiniging en ontsmetting (zie figuur). Een goede aanpak van de plaatsen die positief blijken, is dus essentieel want deze kunnen immers een risico inhouden voor de blijvende aanwezigheid van Salmonella op een pluimveebedrijf. Heb jij op jouw bedrijf met een salmonellabesmetting te maken? Dan kan het bemonsteringsprotocol van DGZ een handig hulpmiddel zijn om de risicoplatsen te identificeren en Salmonella op jouw bedrijf weg te werken.

Figuur: Uit het uitgebreide bemonsteringsprotocol van DGZ waarbij op 5 locaties in de stal een pool van 25 swabs genomen wordt, blijkt dat Salmonella ondanks reiniging en ontsmetting toch overal aanwezig kan blijven.

Andere risicofactoren aanpakken

Te weten komen waar de mogelijke besmetting zit is één actie-punt. Anderzijds is het ook van belang andere mogelijke risico-factoren voor de insleep en de verspreiding van Salmonella op je bedrijf in kaart te brengen. Ook dit doe je best in overleg met je bedrijfsdierenarts.

Het draaiboek Salmonella Actieplan Pluimvee (SAP), dat recent een update kreeg, kan hierbij hulp bieden. De focus van het document ligt namelijk op belangrijke risicofactoren voor insleep en versleep van Salmonella en de aanpak van deze factoren. Je vindt er een uitgebreide beschrijving van enkele aandachtspunten voor een goede preventieve aanpak, zoals wat een effectieve reiniging en ontsmetting precies inhoudt. Naast deze specifieke info vind je in het document ook meer uitleg over de wetgeving, de salmonellabacterie zelf, de ziekte bij pluimvee en het gevaar ervan

voor de mens. Verder wordt er verwezen naar projecten waar je als pluimveehouder en dierenarts een beroep op kan doen, zoals de uitgebreide swabbemonstering. Tot slot vind je in het SAP ook een handige checklijst terug die je kan invullen om de risicofactoren voor Salmonella op je bedrijf te evalueren.

Heb je interesse in het uitgebreide bemonsteringsprotocol van DGZ of wil je meer weten over dit project? Neem dan een kijkje op de DGZ-website (www.dgz.be/pluimvee/salmonella-besmettingsbron) of neem contact op met je bedrijfsdierenarts om deelname aan het project te bespreken. Als je voldoet aan de voorwaarden van het project én er wordt Salmonella gevonden, ondersteunt het Sanitair fonds trouwens door tussenkomst in de serotypering.

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

IPS

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

steen
multitech

0494/992519

| www.steenmultitech.be

| info@steenmultitech.be

Zonnepanelen | Elektricititeitscabines | Energieopslag

Energie oplossingen op maat van uw bedrijf

15 jaar Boeren op een Kruispunt

Tekst: Luc Maertens

Boeren op een Kruispunt vzw (BoeK) hoeven we niet meer voor te stellen. Sedert de oprichting in 2007 hebben ze meer dan bestaansrecht verworven en 1 op de 10 Vlaamse boeren bijgestaan. Na 15 jaar, een 'Kristallen jubileum, hield BoeK eraan hun werking met een feestelijk event in de verf te zetten. De steeds grotere uitdagingen voor de landbouwsector zorgen, spijtig genoeg, voor een toenemend aantal aanvragen voor hun hulpverlening.

Event

Voor de viering van het 15jarig bestaan was gekozen om dit samen te doen met hun 'Founding Father' Joris Relaes, nu hoofd van het ILVO, dat zijn 90 jarig bestaan vierde. Dat dit plaatsvond op de vooravond van de 'Dag van de Landbouw', georganiseerd door de BB was eveneens geen toeval. Voor BoeK, als centraal aanspreekpunt voor het welzijn van landbouwers, zodoende een uitstekende gelegenheid om hun werking en toekomstvisie aan de brede landbouwsector te presenteren.

De gelegenheidspartner ILVO vierde zijn 90jarig bestaan – FestILVO, het Festival van Weten en Eten - uitgebreid en zette met diverse festiviteiten zijn huidige en zeer diverse onderzoeksactiviteiten in

de kijker zowel voor professionelen in de landbouw als voor het brede publiek. De fine fleur van de landbouwsector was dan ook aanwezig op het gemeenschappelijk event waar BoeK hun boek presenteerde waarin 15 verhalen samengebundeld zijn van medewerkers, landbouwers en beleidsmakers. In korte, vlotte en betamelijke verhalen wordt aangrijpend de problematiek benaderd alsook persoonlijke indrukken weergegeven.

Els Verté, directeur BoeK

De huidige directeur Els Verté, die in 2019 overnam van Riccy Focke, vond dat het na 15 jaar geen kwaad kan om jezelf in vraag te stellen. "In feite zou een organisatie als BoeK idealiter overbodig moeten worden indien de noden voor hulp bij landbouwers sterk afnemen. Niets is evenwel minder waar. De aanvragen bij BoeK zijn zwaarder en gecompliceerder dan vroeger. Ook het aantal aanvragen stijgt sterk".

Ze greep de gelegenheid ook aan om de toekomstvisie van BoeK in de kijker te stellen. Meer op preventie en sensibilisering inzetten en ook meer als bruggebouwer naar de reguliere zorgsector. Landbouwers laagdrempelig en in een zo vroeg mogelijk stadium bereiken, toekomstgericht werken, zoeken naar oplossingen, naar positiviteit, respectvol en op maat en tempo van de landbouwer. Hun uitgebreid team van adviseurs, freelance psychologen en vrijwilligers staan hiervoor garant om onafhankelijk, discreet en respectvol ondersteuning te bieden en dit volledig gratis.

Els Verté, directeur Boeren op een Kruispunt, "Ook na 15 jaar samen verder toekomstgericht zoeken naar oplossingen, positiviteit, respectvol en op maat en tempo van de landbouwer".

Van 2007 tot heden: 3 039 oproepen

Dirk Lips, voorzitter Bestuursorgaan BoeK, kaderde in zijn speech de problemen die landbouwers kunnen ondervinden in het Europese landbouwbeleid met zijn vrije markt en globalisering van de voedselproductie. "De onvolmaaktheden van dit systeem en beleid zorgen ervoor dat het risico bestaat dat er slachtoffers gemaakt worden bij alle goede verwezenlijkingen zoals het voorzien van voldoende, veilig en toegankelijk (betaalbaar) voedsel.

"Gelukkig realiseerden een aantal mensen dat dit nieuwe beleid zelf slachtoffers zou kunnen maken en er een extra vangnet moest komen. Het toenmalige kabinet Landbouw samen met landbouworganisaties richtte daarom in 2007 Boeren

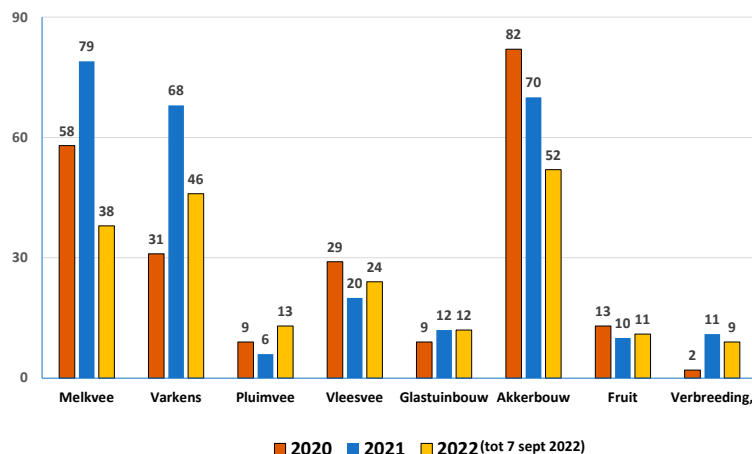
op een Kruispunt op. Doel ondersteuning bieden bij boeren die zich op een 'Kruispunt' bevinden zoals bepaalde takken stoppen, andere oprichten, een partner gaat werken buiten het bedrijf of stoppen voor de pensioensgerechtigde leeftijd is bereikt, ..."

Sedert 2007 heeft Boek 3 039 oproepen gekregen. De laatste jaren neemt het aantal aanvragen voor hulp toe. "Daarom laat ons alstublieft ook het aantal slachtoffers van die (noodzakelijke) veranderingen mee in rekening brengen. Door faire, soepele compensaties en een goede begeleiding alle betrokkenen zicht geven op een gelukkige toekomst moet een voornemen zijn. Dan zal Boek in de toekomst minder werk krijgen en dat moet toch het belangrijkste doel zijn", aldus Dirk Lips.

Cijfers

Het aantal meldingen bij Boek neemt nog toe en is verdeeld over de verschillende sectoren (zie figuur). Waar in 2020 er 161 landbouwers contact opnamen met Boek, was dit in 2021 opgelopen tot liefst 232. "Spijtig genoeg zal dit jaar dit record waarschijnlijk gebroken worden want op 7 september stond de teller reeds op 189 meldingen. Dat de meldingen verband houden met crisissen in deelsectoren is logisch. Als voorbeeld kunnen we de varkenssector met zijn slechte prijsvorming van de laatste jaren vermelden. Maar ook de pijnlijke vergunningenproblematiek zorgt voor hulpaanvragen", aldus Els Verté.

Aanmeldingen bij 'Boeren op een Kruispunt' per sector

Het boek met de bundeling van 15 uit het leven gegrepen verhalen van landbouwers, medewerkers en oprichters kan voor 10 euro (+ 4,40 euro verzendkosten) bekomen worden bij Boeren op een Kruispunt. Betalen kan via overschrijving op BE76 7370 2930 8995 met vermelding van '15 jaar Boek + naam en adres). De pakkende getuigenissen hebben het niet enkel over onbegrip, schaamte en eenzaamheid maar over dankbaarheid, lof en een blik op een betere toekomst. Een must niet enkel voor landbouwers maar zeker ook voor beleidsmakers en al wie met de landbouw in contact komt om met meer menselijkheid de sector, en zeker degenen die uit de boot vallen, te benaderen.

LANDELIJK WONEN

VERKOOP AGRARISCH VASTGOED

- > De gespecialiseerde makelaar mbt hoeves en gronden in buitengebied.
- > Deskundige begeleiding bij verkoop van uw hoeve of aankoop van uw droomlocatie.

A | G | R | O

V A S T G O E D bvba

www.agrovastgoed.be

Op zoek of te koop, contacteer ons:

DANNY DE PAUW	0475 55 58 34	
JO MULLIE	0477 52 57 82	

Voeder- en strooiseltype beïnvloeden sterk de ammoniakconcentraties in de vleeskuikenstal

Tekst en beeld: op basis persbericht ILVO/Pluimveeloket

Ammoniakconcentraties op strooiselniveau kunnen in vleeskuikenstallen gereduceerd worden door een lager RE-gehalte in te mengen in het voeder, door te voederen naar behoefte of door pellets te voederen i.p.v. meel. Wat het strooiseltype betreft is het een moeilijke balans tussen enerzijds milieu en anderzijds dierenwelzijn: rul strooisel geeft minder voetzoollaesies maar hogere ammoniakconcentraties, terwijl aangekoekt strooisel meer laesies geeft, maar minder ammoniak. Dat waren de voornaamste conclusies uit het doctoraatsonderzoek van Madri Brink (ILVO / UGent).

De vleeskuikenhouderij vormt een belangrijke bron van dierlijk eiwit maar gaat, net als andere veehouderijsectoren, gepaard met de productie van enkele schadelijke emissies. Ammoniak is de belangrijkste gasvormige vervuilde stof bij vleeskuikens. Mitigatiestrategieën om deze ammoniakemissies te reduceren, zijn aldus noodzakelijk. De voorkeur gaat naar brongerichte strategieën die bijkomend ook de kwaliteit van de lucht in de stal zelf verbeteren. Dit kan zowel het welzijn van de pluimveehouder als dit van de aanwezige dieren bevorderen.

Het doctoraatsonderzoek van Madri Brink leverde veelbelovende resultaten op om de productie van NH₃ in vleeskuikenstallen bij de bron aan te pakken.

Brink onderzocht tijdens haar doctoraat de effecten van een aantal brongerichte nutritionele en managementstrategieën op de strooiselkwaliteit en de ammoniakvervluchtiging uit het strooisel zonder daarbij prestaties, karkasrendement, vleeskwaliteit en dierenwelzijnsparementers als voetzool- en haklaesies uit het oog te verliezen. De nutritionele strategieën handelden vooral rond het verlagen van het ruw eiwitgehalte (RE) in het voeder, meerfasevoeding en de verstrekte voedervorm. Wat het management betreft, werden proeven uitgevoerd m.b.t. strooiseltype, rulheid en vochtgehalte van het strooisel.

Nutritionele strategieën

In een eerste proef werd het RE in het voeder met 10% verlaagd tijdens zowel groeier- als finisherfase, weliswaar met toevoeging van essentiële aminozuren. Deze reductie deed geen afbreuk aan de prestaties, vleesopbrengst en vleeskwaliteit en zorgde in de laatste twee weken van de proef voor lagere ammoniakconcentraties op strooiselniveau. Een verdere reductie in RE (-20%) had een drastische daling in de prestaties tot gevolg en was dus niet wenselijk.

In een proef rond voedervorm bleek dat het verstrekken van een meelvoeder een betere strooiselkwaliteit en minder

voetzool- en haklaesies tot gevolg had in vergelijking met een gepelleteerd voeder. De ammoniak kon echter makkelijker vervluchtigen uit het rulle strooisel, wat tot hogere ammoniakconcentraties op strooiselniveau leidde op vijf weken leeftijd. Prestaties en slachtopbrengst scoorden merkkelijk slechter bij het verstrekken van meel.

Een derde nutritionele strategie die Brink bestudeerde, was het verstrekken van het voeder in meerdere fases (5 fases t.o.v. 3 fases). Tijdens elke fase werd het voeder samengesteld volgens de specifieke behoeftes die de vleeskuikens in die (levens) fase hadden. Uit de resultaten bleek een indicatie tot een hogere stikstofretentie en een lagere stikstofexcretie bij de vijffa-

sevoeding met onveranderde prestaties en karkasrendement.

Managementstrategieën

Als eerste managementstrategie werden de effecten van verschillende strooiseltypes onderzocht op diverse parameters. Houtkrullen, vlaslemen, turf, maiskuilvoer, gehakseld tarwestro en gebroken vlaspellets – zes vaak gebruikte strooiseltypes in Europa of Vlaanderen – werden bestudeerd. Uit de resultaten bleek dat houtkrullen, vlaslemen en gehakseld tarwestro makkelijk een korst vormden wanneer het vochtgehalte steeg. Dit gaf aanleiding tot minder ammoniakvervluchtiging uit het strooisel, maar had wel meer voetzool- en haklaesies tot gevolg. Turf daarentegen bleef langer rul in de proef en veroorzaak-

te minder dierenwelzijnsproblemen maar leverde dan weer wel hogere ammoniakconcentraties op strooiselniveau op. Het meest geschikte strooiseltype kon niet afgeleid worden uit deze proef. Mogelijk is een mengeling van diverse strooiseltypes het meest optimaal om te gebruiken in de vleeskuikenstallen.

In een laatste proef werd nagegaan wat het effect was van de rulheid of het vochtgehalte van het strooisel op de ammoniakvervluchtiging. Bij regelmatig harken van het strooisel, werden hogere ammoniakconcentraties op strooiselniveau opgetekend. Er was een hogere microbiële activiteit waar te nemen in het strooisel waardoor meer stikstof omgezet werd in ammoniak. Toevoegen van water zorgde voor een slechtere strooiselkwaliteit en meer voetzoollaesies bij de vleeskuikens, maar vertoonde wel de laagste ammoniakconcentraties op strooiselniveau.

Lavetan^{ll}

**UW LABO VOOR
SNELLE EN ZORGELOZE
ANALYSES!**

www.lavetan.be
Veedijk 56 - 2300 Turnhout
info@lavetan.be

Meer informatie

Evelyne Delezie (groepsleider kleinvee ILVO) – 09/272.26.20 of evelyne.delezie@ilvo.vlaanderen.be

Greet Riebbels (hoofd communicatie ILVO) – 0486/26.00.14 of greet.riebbels@ilvo.vlaanderen.be

Karolien Langendries (Pluimveeloket) – 09/272.25.71 of info@pluimveeloket.be

Op 22 september 2022 verdedigde Madri Brink haar doctoraatsonderzoek met als titel 'Source-oriented strategies to mitigate ammonia emission from broiler production'. Promotoren waren prof.dr.ir. Geert Janssens (UGent) en dr.ir. Evelyne Delezie (ILVO). De proeven die uitgevoerd werden, kaderden in het VLAIO-LA traject 'Naar een meer duurzame pluimveehouderij via brongerichte vermindering van ammoniakemissie' dat ILVO coördineerde en waar samengewerkt werd met partners Proefbedrijf Pluimveehouderij en Innovatiesteunpunt.

Persoonlijke beschermingsmiddelen versus werkkledij

Tekst en beeld: Prevent Agri

De term werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen worden vaak onterecht door elkaar gebruikt. Hoewel ze elkaar zeker aanvullen, is hun doel én functie toch anders. In een paar artikels overlopen we de meest courante beschermingsmiddelen en waaraan ze moeten voldoen.

Persoonlijk beschermingsmiddel ≠ werkkledij

Werkkledij is in de eerste plaats bedoeld om de drager te beschermen tegen vuil en stof tijdens het uitvoeren van diens werk. Het kan ook worden gebruikt om een beroep te karakteriseren of bedrijven gebruiken soms een uniform (al dan niet met bedrijfslogo) om zich te identificeren.

Een **persoonlijk beschermingsmiddel** of PBM daarentegen biedt bescherming tegen een specifieke risico voor de veiligheid en/of gezondheid van de werknemer. PBM's zijn onder andere helmen, veiligheidsschoenen, veiligheidsbrillen, veiligheidsschoenen, mondkapen of ademhalingsbescherming, gehoorbescherming, handschoenen, enz. Bij de keuze van beschermende kledij houdt men best rekening met het vermogen om te beschermen tegen de potentiële risico's, maar ook comfort, functionaliteit (verstelmogelijkheden, zakken, sluitingen, enz.) en esthetiek zijn belangrijke eigenschappen.

Beschermende kledij moet voldoen aan de EN 340-norm om te worden geclassificeerd als dusdanig. Naast EN340 zijn er nog andere normen die elk een specifieke beschermende eigenschap hebben zoals hittebestendigheid of mechanische weerstand.

De juiste PBM's voor de te beschermen lichaamsdelen

Veiligheidsschoenen

In de groene sectoren is het dragen van veiligheidsschoenen of -laarzen essentieel, omwille van het werken met zwaar rollend materieel, dieren... in vaak gladde omstandigheden. Meestal worden veiligheidsschoenen van het type S3 gebruikt. Ze zijn voorzien van een antislipzool, een antiperforatie middenzool en een beschermend omhulsel (van metaal of composiet) aan de voorzijde van de voet.

Bij thermisch onkruid bestrijden is het raadzaam om, naast de S3-markering, schoenen te dragen die bestand zijn tegen hitte (markering: HRO).

Gehoorbescherming

Vanaf 85 dB(A) worden de oren geleidelijk

aan beschadigd. Zonder gehoorbescherming kan het geluid van een draaiende motor reeds in een paar seconden permanente gehoorschade veroorzaken. Het reduceren van lawaai vermindert tevens het vermoeidheidsgevoel.

Volgens de wetgeving moet gehoorbescherming beschikbaar zijn voor werknemers vanaf 80 dB(A) en is het dragen ervan verplicht vanaf 85 dB(A). Gehoorbescherming kan opgedeeld worden in 3 klassen, afhankelijk van de geluidsdemping:

- o Klasse 1: 27 tot 30dB(A)
- o Klasse 2: 30dB(A)
- o Klasse 3: 33dB(A)

Om redenen van comfort en onderhoudsgemak opteert men in de groene sectoren vaak voor oorkappen, maar eveneens oordopjes en otoplastieken kunnen aangewezen zijn.

Bijgaande tabel toont de gemiddelde maximale blootstellingsduur zonder gehoorbescherming (deze cijfers variëren naargelang het model en de staat van onderhoud van de gemanipuleerde machine). Bij een langere blootstelling zal er permanente gehoorschade optreden.

Voorbeeld	Geluidsniveau dB(A)	Maximale blootstelling zonder gehoorbescherming
Zitmaaier	100	15 minuten
Heggenschaar	106	3 minuten en 45 seconden
Bosmaaier	113	56 seconden
Houthakselaar	116	28 seconden
Kettingzaag	118	7 seconden

Vizier

Om te werken met machines waarbij een risico bestaat op wegvliegende deeltjes zoals bij de bosmaaier. Gezichtsbescherming is essentieel om de projectie van deze deeltjes in het gezicht te beperken en bijgevolg de ogen te beschermen. Een vizier wordt meestal in combinatie met een helm en gehoorbescherming gebruikt. Het vizier wordt dan rechtstreeks aan de hoofdband van de gehoorbescherming bevestigd.

Veiligheidsbril

Er zijn verschillende soorten brillen:

- Doorzichtige bril om de ogen van de bediener te beschermen tegen het spatten van vloeistoffen (bvb. bereiding van sproeimengsel).
- Getinte glazen om de ogen te beschermen tegen fel licht en hitte, zoals bij lassen, lasbranden, enz. Vaak wordt dit type lens gecombineerd met een geharde lens om de gebruiker te beschermen tegen metaalsplinters.

Handschoenen

EN 374

Handschoenen met norm **EN 374** bieden voldoende bescherming voor het hanteren van gewasbeschermingsmiddelen.

Afhankelijk van het materiaal van de handschoenen bieden deze bescherming tegen verschillende invloeden:

- Handschoenen van leer of nitrilschuim: om trillingen bvb overgebracht door de machine te verminderen (bv. witte vingersyndroom). Deze beperken ook huidirritaties (bvb. door contact met bepaalde planten). Ze bieden tevens een goede grip en zijn doeltreffend tegen enigszins scherpe materialen.
- De snijwerende kettingzaaghandschoenen zijn voorzien van dezelfde vezels als de snijwerende broek. Voor rechtshandigen is de linkerhandschoen voorzien van snijvaste vezels, terwijl de rechterhandschoen veel minder wordt blootgesteld aan het risico op snijwonden en bijgevolg niet dezelfde bescherming nodig is. Bij de aankoop van handschoenen is het dus belangrijk om aan te geven of je links- of rechtshandig bent.
- Nitril handschoenen zijn geschikt voor het hanteren van fytoproducten en chemische producten (ontsmettingsmiddelen) en vermijden direct contact met de huid. De soepelheid van de handschoenen zorgt voor een goede beweeglijkheid. **Opgelet: latex handschoenen mogen niet gebruikt worden bij het hanteren van fytoproducten, deze bieden onvoldoende bescherming.**

Er zijn ook handschoenen die bestand zijn tegen koude, hitte, elektriciteit, enz.

Nieuwe regels inzake de wettelijke garanties!

tekst: Solange Tastenoye

In het verleden hadden we het al wel eens over de wettelijke garantie bij de aankoop van goederen. Ondertussen zijn de wetsregels ter zake recent aangepast en zetten we hier de aanpassingen even op een rij en gaan na of deze nieuwe regels nog steeds gelden voor dieren!

De Wet Consumentenverkoop

De Wet ter bescherming van de Consument bij de verkoop van Consumptiegoederen trad in werking op 1 januari 2005. Met "consument" wordt bedoeld iedere natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden die geen verband houden met zijn beroepsactiviteit of zijn handelsactiviteit. "Consumptiegoederen" zijn alle roerende lichamelijke goederen, dus tastbare goederen.

De belangrijkste regel van deze wet bestaat erin dat er een garantietermijn voorzien wordt van 2 jaar voor elk gebrek dat aan een goed wordt vastgesteld.

Deze garantieplicht is van toepassing op elk goed dat door een consument wordt aangekocht bij een professionele verkoper en dat deze consument gebruikt voor privédoeleinden. Dit betekent dat deze wettelijke regels alleen gelden bij verkopen tussen een handelaar en een particulier. Verkopen afgesloten tussen particulieren onderling of tussen handelaars onderling, vallen niet onder toepassing van deze wet.

Opgepast!

Belangrijk voor de toepassing van deze wettelijke garantie is dat het aange-

kochte goed gebruikt wordt voor privédoeleinden. Wordt het goed aangekocht bij een professionele verkoper door een koper die het goed beroepshalve wenst te gebruiken, dan is deze wettelijke garantie niet van toepassing! Ook bij verkopen tussen particulieren geldt deze wettelijke garantie niet!

Termijn voor het vaststellen van een gebrek!

Wordt er een gebrek aan het goed vastgesteld binnen een termijn van twee jaar, dan kan de consument deze wettelijke garantie inroepen. Deze termijn vangt aan vanaf het ogenblik van de levering van het goed. Wordt een gebrek vastgesteld binnen de eerste zes maanden, dan bestaat het vermoeden dat dit gebrek al bestond ten tijde van de levering. In dit geval kan de consument zonder enige bewijslast terug gaan naar de verkoper met deze gebrekkige zaak. De verkoper wordt hier steeds als aansprakelijke aanzien, tenzij hij het tegendeel zou kunnen bewijzen. Vanaf de 7de tot en met de 24ste maand na de levering wordt de bewijslast omgedraaid zodat het aan de koper is om aan te tonen dat het gebrek bestond.

Wat is er veranderd sinds 1 juni 2022?

Welke gebreken worden bedoeld?

Het gaat nog steeds om een verkoop tussen een consument en een professionele verkoper.

Het goed dat aangekocht wordt moet ook nog altijd conform het gevraagde goed zijn. Om dit te kunnen beoordelen ten tijde van problemen, geeft de nieuwe wet nu een aantal vereisten aan. Zo moet het goed bijvoorbeeld voldoen aan de hoeveelheid, het type, enz... maar ook aan

vereisten inzake het gebruik waartoe het goed zal moeten dienen.

Nog steeds een termijn van 2 jaar?

De nieuwe wet behoudt de termijn van 2 jaar, maar er is een belangrijke aanpassing met wat er gebeurt na de eerste 6 maanden. Zoals hierboven uiteengezet moest de koper na deze 6 maanden aantonen dat er een gebrek was ten tijde van de levering!

Dit verandert nu! De wettelijke garantietermijn bedraagt nu gewoon 2 jaar zodat de koper na verloop van de eerste 6 maanden, niets meer moet aantonen.

En wat met dieren?

De nieuwe wetgeving sluit dieren uit van deze garantieplicht daar ze geen "consumptiegoederen" zijn! De wetgever zal voor de verkoop van dieren binnen enige tijd specifieke regels tot stand brengen!

Opgepast!

Nieuw is ook dat de koper/consument de verkoper snel op de hoogte moet brengen van het gebrek dat hij ontdekt heeft, nl binnen de 2 maanden al. Houdt de koper zich niet aan deze termijn, dan heeft hij geen aanspraak meer op de wettelijke garantie. Wel kunnen koper en verkoper hier een langere termijn dan 2 maanden voorzien; inkorten is echter niet mogelijk!

Opgepast!

De nieuwe regels gelden voor verkopen die sinds 1 juni 2022 plaats vonden. Verkopen vóór deze datum vallen nog onder de oude wetgeving!

Bovendien is het nog steeds zo dat ook de nieuwe regels spelen tussen een consument en een professionele verkoper. Dit betekent dat indien u iets koopt voor uw bedrijf, u nog steeds geen toepassing

zal kunnen maken van de wettelijke garantie; alleen indien u iets voor uw privé koopt, zal u deze wetgeving wel kunnen toepassen.

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op :

013/46.16.24

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op :

013/46.16.24

**Plannen op je bedrijf?
DLV denkt met je mee!**

*Vergunningen - Bouw
Administratie - Milieu
Accountancy*

www.dlv.be | info@dlv.be
0800 90 910

HENNEN MET BRIO!

In gangbaar en bio

 Premium Poeljen België

Schotelven 111, 2370 Arendonk
info@ppbelgie.be • www.ppbelgie.be

GSM JAAP +31 (0)6 57 68 39 59
GSM SEBASTIAAN +32 (0)470 19 18 90

Import Braziliaans kippenvlees naar EU sterk toegenomen

De import van **Braziliaans** kippenvlees naar de Europese Unie is in de eerste jaarthelft – in vergelijking met 2021 - met 32,7 procent gegroeid naar 161,3 duizend ton. Dit blijkt uit cijfers van Eurostat. Alhoewel nog een stuk onder het record import-volume tijdens een vergelijkbare periode in 2019, stuwt deze Braziliaanse import de toename van de totale EU import van pluimveevlees (+ 28% in eerste jaarthelft).

Ook **Oekraïne** is zijn export van pluimveevlees naar de EU terug aan het herstellen. Met een import van 66.000 ton vanuit Oekraïne in de eerste jaarthelft (+ 84,3% in vergelijking met 2021) is de druk op de EU markt sterk toegenomen. Omwille van de oorlog zijn een aantal afzetgebieden voor Oekraïne niet meer toegankelijk of bereikbaar en heeft er een verschuiving plaats naar de EU.

Kipco-Damaco ontvangt prestigieuze exportprijs

Kipco-Damaco uit het West-Vlaamse Oostrozebeke, dat **kippenseparatorvlees** produceert, ontving op woensdag 14 september de Leeuw van de Export prijs uit handen van Vlaams minister-president Jan Jambon. De prijs is een initiatief van Flanders Investment & Trade (FIT) dat hiermee bedrijven wil belonen voor hun prestaties op het gebied van export.

Kipco-Damaco is een familiebedrijf dat in 1964 is opgericht en verwerkt kippenkarkassen tot separatorvlees (100.000 ton op jaarbasis) voor verdere verwerking tot onder meer kookworst en diverse frituursnacks. Via gepatenteerde productieprocessen haalt het bijvoorbeeld ook de **eiwitten uit veren** om te gebruiken als componenten voor diervoeder, de aquacultuur en een innovatieve biostimulant voor de akkerbouw.

Zo'n 83 procent van de productie gaat op export, waarvan 62 procent naar niet-EU-landen. Export is de belangrijkste drijver achter de omzetgroei, vandaar de Export prijs. Waar de omzet 5 jaar geleden nog op 50 miljoen lag bedraagt dit nu 100 miljoen.

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com

info@poultryshop24.com

+31 6 53646226

AVEC waarschuwt beleidsmakers voor tekorten in de Europese pluimveevleesproductie

In een persbericht riep vertrekkend AVEC-voorzitter Paul Lopez beleidsmakers op om prioriteit te geven aan de productie van voedsel en pluimveevlees, om een betaalbare en continue aanvoer in de komende periode te garanderen. Vanwege de zeer hoge energie- en voerprijzen hebben producenten het namelijk extreem moeilijk om de productie op peil te houden.

Pluimveeproducenten en de schakels die daarop volgen worden overal in de toeleveringsketen getroffen door een ongekende stijging van de kosten van energie (vooral aardgas, brandstof en elektriciteit), CO₂, verpakking en externe arbeid die de continuïteit van de productie bedreigen.

De Russische invasie van Oekraïne heeft ook geleid tot een forse verhoging van de voerprijzen. Dit heeft geleid tot een situatie waarbij het voor sommige boeren en schakels het verstandiger zou zijn om de productie in de toekomst stop te zetten dan het risico te lopen op grote financiële verliezen.

Lopez staat erop dat de Commissie dan ook nu moet ingrijpen om de lidstaten te ondersteunen om de energieprijzen op een redelijk niveau te brengen, de liquiditeit op de energiemarkten te vergroten, de energievoorziening te diversifiëren en op zoek te gaan naar oplossingen zoals het plaatsen van een plafond op de prijzen voor energie/voer.

EU export van pluimveevlees en eieren naar het VK is sterk toegenomen

De Brexit kater voor export naar het VK van pluimveevlees en eieren lijkt verteerd. Alleen al in de periode jan-juli 2022 is het exportvolume van pluimveevlees met 20,9% gestegen en voor eieren en ei-producten zelfs bijna verdubbeld (+90,5%) in vergelijking met dezelfde periode in 2021.

Voor **eieren** is het VK de belangrijkste EU afzetmarkt (bijna 1/3 van het totale volume) en overtreft als bestemming zowel Japan en Zwitserland, twee andere lucratieve markten. Met een volume van 45 duizend ton (eieren en ei-producten) in de eerste jaarthelft van 2022 zit de export zowat op hetzelfde niveau als voor het Brexit tijdperk.

In de periode januari-juni 2022 bedroeg de EU export van **pluimveevlees** naar het VK 319 duizend ton karkasgewicht (+20,9%) en nam hiermee bijna 50% van de totale EU export (624 duizend ton) voor zijn rekening. De import vanuit het VK daarentegen bleef stabiel in vergelijking met 2021 en bedraagt zowat een 1/3 van de EU export (98 duizend ton). Deze positieve handelsbalans met het VK is vooral een markt van filet of borstkapen.

Kermis

Eind september kijken we altijd uit naar de kermis in het dorp. De maïsoogst is de laatste jaren vaak al achter de rug en het warme seizoen is dit jaar overgegaan in guur en nat weer. Intussen zijn we de regen zelfs al terug beu ondanks we er lang naar uitkeken. Ons dorp is als laatste aan de beurt. In alle andere dorpen werden de dorpskernen al versierd met mooie boerenvlaggen, om onze in crisis verkerende land en tuinbouwsector te tonen.

Dit jaar gaan de gesprekken op dit echte volksfeest over de moeilijkheden waar we tegenaan lopen. We zijn met Demir 'nog niet aan de nieuw patatten' om het op zijn Kempisch te zeggen. We zijn nog maar amper ondergedompeld in het stikstofbad of er komen al weer nieuwe crisissen op ons af. Zie maar naar de energiecrisis. In de pijlpijn zitten ook nog het MAP 7, het GLB en nog enkele andere fratsen waar ze binnen het kabinet leefmilieu hard rond aan het werken zijn. Ik vrees dat het stikstofdossier nog maar het puntje van de ijsberg is.

Nu ook nog de vogelgriep de kop opsteekt, lijkt een nieuw spanningsveld aangesneden. We hebben als boeren en tuinders al vaak tegen elkaar gezegd dat de winkelrekken maar eens een tijdje leeg moeten geraken. Ik denk dat we nog nooit zo dicht bij tekorten geweest zijn. Of ik me daar goed bij voel is een andere vraag. Als voedselproducent wil ik zorgen dat er altijd lekker, betrouwbaar, veilig en betaalbaar voedsel is.

Soms vraag ik me af of de politiek dit eigenlijk zelf nog wel wil. Het heeft immers alle schijn tegen. Nochtans is er geen enkele sector die zich zo engageert en inzet om te werken aan de duurzame toekomst van morgen.

Dat avondje vlaggen hangen in onze dorpskern heb ik er dan ook graag voor over. We zullen strijden, worstelen en boven komen. 'Luctor et emergo'. De kracht komt altijd van onderuit!

Mariëlle Smits Schalk

Legkippenhoudster

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	6.09	13.09	20.09	27.09	6.09	13.09	20.09	27.09
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	12,67	13,16	13,80	14,65	12,67	13,16	13,80	14,65
Cat 1	11,43	11,92	12,56	13,41	11,43	11,92	12,56	13,41
Cat 2	10,64	11,10	11,69	12,48	10,64	11,10	11,69	12,48
Cat 3	9,85	10,28	10,83	11,56	9,85	10,28	10,83	11,56
Cat 4	9,06	9,45	9,96	10,63	9,06	9,45	9,96	10,63
Cat 5	8,27	8,63	9,09	9,71	8,27	8,63	9,09	9,71
Cat 6	7,49	7,81	8,23	8,78	7,49	7,81	8,23	8,78
Cat 7	6,70	6,99	7,36	7,86	6,70	6,99	7,36	7,86
	1,609	1,725	1,822	1,934	Industrieprijs wit/kg			

Bruinschalige eieren

	6.09	13.09	20.09	27.09	6.09	13.09	20.09	27.09
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	13,07	13,56	14,20	15,05	13,10	13,56	14,20	15,05
Cat 1	11,83	12,32	12,96	13,81	11,86	12,32	12,96	13,81
Cat 2	11,19	11,65	12,24	13,03	11,19	11,65	12,24	13,03
Cat 3	10,40	10,83	11,38	12,11	10,40	10,83	11,38	12,11
Cat 4	9,56	9,95	10,46	11,13	9,56	9,95	10,46	11,13
Cat 5	8,67	9,03	9,49	10,11	8,67	9,03	9,49	10,11
Cat 6	7,49	7,81	8,23	8,78	7,49	7,81	8,23	8,78
Cat 7	6,70	6,99	7,36	7,86	6,70	6,99	7,36	7,86

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	7.09	14.09	21.09	28.09
extra zware soepkippen	0,63€-0,65€	0,64€-0,66€	0,69€-0,71€	0,72€-0,74€
bruine soepkippen	0,29€-0,31€	0,31€-0,33€	0,32€-0,34€	0,34€-0,36€
witte soepkippen	0,24€-0,26€	0,26€-0,28€	0,27€-0,29€	0,29€-0,31€
braadkippen	1,26€-1,28€	1,28€-1,30€	1,28€-1,30€	1,28€-1,30€
ABC	1,26 €	1,26 €	1,27 €	1,27 €
konijnen	2,35 €	2,45 €	2,55 €	2,70 €

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	6.09	13.09	20.09	27.09	6.09	13.09	20.09	27.09
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	13,87	14,36	15,00	15,85	13,87	14,36	15,00	15,85
L	11,84	12,30	12,89	13,68	11,84	12,30	12,89	13,68
M	10,26	10,65	11,16	11,83	10,26	10,65	11,16	11,83
S	8,19	8,51	8,93	9,48	8,19	8,51	8,93	9,48

Bruinschalige eieren

	6.09	13.09	20.09	27.09	6.09	13.09	20.09	27.09
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	14,27	14,76	15,40	16,25	14,30	14,76	15,40	16,25
L	12,39	12,85	13,44	14,23	12,39	12,85	13,44	14,23
M	10,76	11,15	11,66	12,33	10,76	11,15	11,66	12,33
S	8,19	8,51	8,93	9,48	8,19	8,51	8,93	9,48

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opkvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2022/37	49,08	174,62
2022/34	48,96	173,87

Prijzen grondstoffen (per ton)

	6.09	13.09	20.09	27.09
Tarwe	289,50 €	301,50 €	299,50 €	308,00 €
Wintergerst	270,50 €	283,50 €	279,50 €	287,00 €
Maïs (15% vocht)	ng	ng	ng	201,50 €

ECO Unit

Gezond klimaat en bespaar gas

De kwaliteit van de lucht is van invloed op de prestaties van de kippen

De ECO Unit creëert een gezonde luchtstroom en met extra verwarming en koeling kunt u het hele jaar door een gelijkmatige temperatuur handhaven.

- Bespaar tot 75% op de gasrekening
- 35% minder ammoniak
- Beter FCR
- Beter strooisel
- Circuleert tot 30.000 m³ lucht per uur

Voor meer info

www.vencomaticgroup.com

Vencomatic Group
Agro Supply - Prinzen - Van Gent - Vencomatic

DEFAUW PARTS

DE **ONLINE** WINKEL VOOR UW LANDBOUWBEDRIJF

Verlichting, verwarming of verneveling zelf plaatsen?

Het kan, wij helpen u op weg, en komen opstarten!

Één adres - www.defauwparts.be

Winterwarm
heating solutions

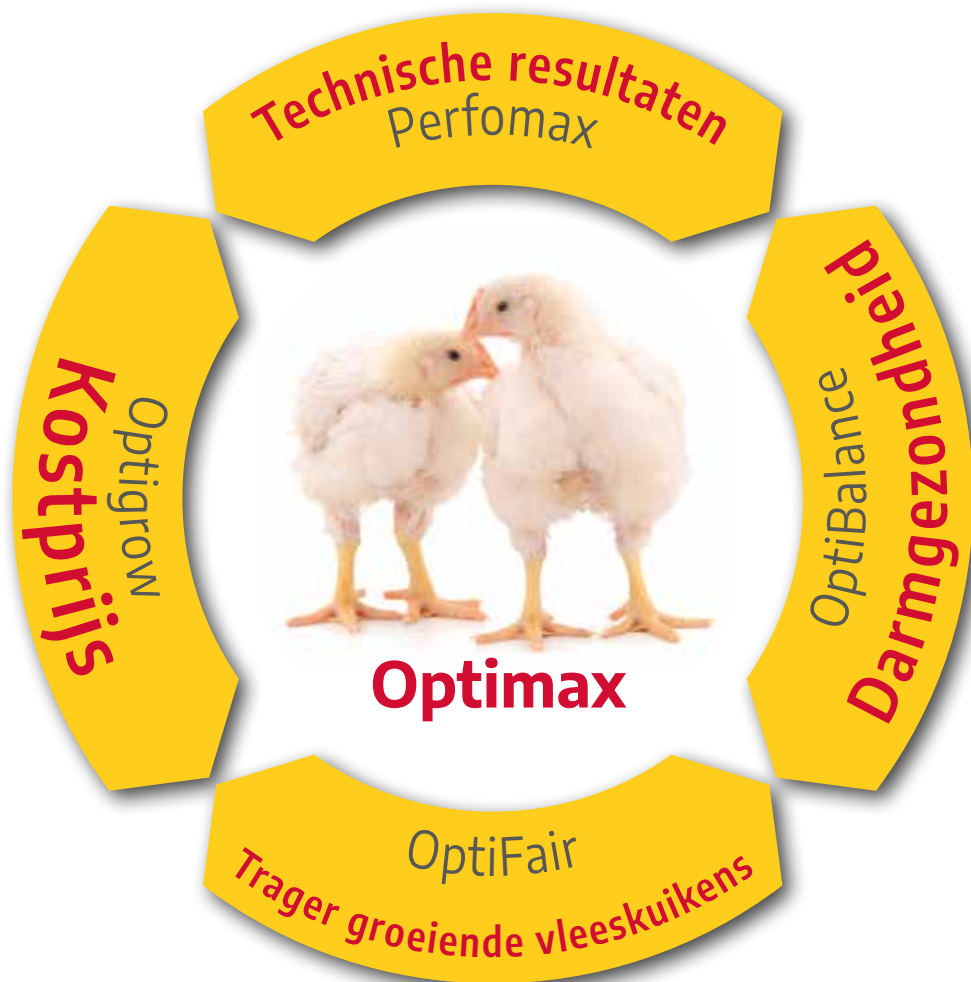

info@defauwparts.be - GSM: 0476 47 45 16

Het Spoormans gamma,

Een combinatie van performant, veilig,
duurzaam en efficiënt presteren!

Wij bieden de oplossing voor elke behoefte

Contacteer uw technisch verantwoordelijke

Spoormans

Regio west

J. Vergoote | ☎ +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com

J. Poelvoorde | ☎ +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost
V. Hofmans | ☎ +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com

L. Steurs | ☎ +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com